SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 118, ЧИСЛО 43, П'ЯТНИЦЯ, 28 ЖОВТНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 43, FRIDAY, OCTOBER 28, 2011 $1.00

Візита Патріярха Святослава зробила ювілей незабутнім

Члени Парафіяльної Ради вітають Патріярха Святослава в парафії св. Володимира і Ольги.

Марія Кульчицька

ЧИКАҐО. – Під час своєї першої візити до Чикаґо Патріярх Святослав (Шевчук) за п'ять днів перебування у місті виконав напружену програму – літургійні відправи, святкування, зустрічі та відвідини.

Патріярх Святослав приїхав до Чикаґо, щоб очолити святкування ювілею єпархії св. Миколая, до складу якої входять 48 парафій та місійних станиць, які розташовані на території 17 штатів.

Звертаючись до тих людей, які його так тепло і приємно приймали, він наголошував на особливостях свого служіння як провідника пастви, розкиданої по різних країнах світу. УГКЦ в Україні налічує понад 5 млн. вірних, а ще кілька мільйонів вірних живуть на п'яти континентах.

В день приїзду, 23 вересня Владика Річард Семінак зустрічав Патріярха коло літака та проводив його до залі очікувань, де зібралася делеґація духовенства і мирян, щоб офіційно привітати Патріярха.

Владика Річард почав плянувати святкування понад два роки тому, працюючи разом з комітетом святкувань, що складався з духовенства і мирян, щоб втілити своє бачення святкування цього ювілею, як важливого моменту у житті великої громади вірних.

Того ж дня Патріярх провів свою першу зустріч, коли учні катедральної школи св. Миколая прийшли у процесії, щоб супроводжувати Патріярха Святослава до катедрального храму св. Миколая, де він відправив Божественну Літургію для учнів та вчителів. Патріярх промовляв до учнів англійською, еспанською та українською мовами.

Зразу ж після Літургії учні запросили Патріярха Святослава традиційним хлібом-сіллю до їхньої школи. Учні співали, читали вірші та провели сесію запитань і відповідей. Учні цікавилися багатьма речами: що любить їсти Патріярх, як довго він навчався, щоб стати священиком, а також де він вивчив еспанську мову.

Більшу частину дня Патріярх Святослав провів у розмовах з представниками преси, відвідав виставку експонатів з історії єпархії в Українському національному музеї. На виставці було представлено багато інших релігійних експонатів та документів, а також особистих речей Митрополита Андрея Шептицького, який відвідував парафію св. Миколая в 1910 році та в 1922 році.

Другий день візити Патріярха Святослава до Чикаґо почався зі сніданку в резиденції Архиєпископа Чикаґської Архидієцезії Кардинала Френсіса Джорджа. Владика Річард також приєднався до двох архиєреїв.

Після цього Патріярх Святослав завітав на конференцію молоді в культурному осередку в українській околиці Чикаґо.

Темою був „Унікальний вклад Східніх Церков у трансформацію світу", а проводив нею о. Джеймс Бенкстон, парох церкви св. Івана Хрестителя в місті Сан-Дієґо, Каліфорнія. В конференції взяли участь понад 150 учнів, вчителів та директорів суботніх шкіл українознавства в Чикаґо та околицях.

Звертаючись до учасників конференції чотирма мовах, Патріярх Святослав розпочав розмову з учнями, у невимушеній атмос-

(Продовження на стор. 13)

Конґресменові Билові Паскрелеві вручено нагороду УККА

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі. – 16 жовтня в Українській католицькій церкві св. о. Миколая було вручено нагороду ім. Михайла Грушевського від Українського Конґресового Комітету Америки конґресменові Билові Паскрелеві, відзначеному разом з іншими американськими законодавцями і урядовцями з нагоди 20-річчя Незалежности України. Церемонію нагородження відкрив голова Відділу УККА в Пасейку Кенет Ваньо, який представив членів Екзекутиви УККА Ярослава Федуна та Івана Буртика і передав слово президентові УККА Тамарі Олексій. Вона розповіла про активну діяльність Б. Паскреля в Конґресовому Українському Кокусі і вручила йому нагороду. Б. Паскрель подякував за престижне відзначення і висловив готовність і далі працювати на добро України. Після цього було частування в церковній залі.

УККА

Президент Українського Конґресового Комітету Америки Тамара Олексій і конґресмен Бил Паскрель під час його нагородження.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В НАТО вірять, що Київ відмовився від Альянсу без впливу Москви

МОСКВА. — Україна сама відмовилася інтеґруватися в НАТО – без впливу Москви. Про це 25 жовтня в Москві заявив заступник помічника Генерального секретаря НАТО з політичних питань та політики безпеки Джеймс Апатурай. „На мій погляд, український уряд здатний сам приймати рішення. Було прийняте політичне рішення не добиватися входження в НАТО", – сказав Дж. Апатурай, коментуючи вислови представника Росії при НАТО Дмитра Рогозіна про те, що Росія добилася невступу України і Грузії до Альянсу. За словами, Дж. Апатурая український народ зробив свій вибір, і в Альянсі його поважають. Він підкреслив, що рішення, прийняте країнами Альянсу на Букарештській зустрічі, не змінилося, і Україна і Грузія зможуть стати членами НАТО, якщо вони цього захочуть, а також відповідатимуть стандартам. Дж. Апатурай зазначив, що уряд Грузії продовжує працю стосовно досягнення стандартів Альянсу і проводить необхідні реформи. *(„Українська правда")*

Московський патріярхат хоче змінити Конституцію

КИЇВ. — Українська Православна Церква Московського патріярхату (УПЦ МП) хоче запровадити у школах України православну освіту і відкрити у Києві університет. Про це 25 жовтня заявив голова синодального інформаційно-просвітницького відділу УПЦ МП Георгій Коваленко. За його словами, Московський патріярхат ініціює запровадження православних освітніх проєктів у загальноосвітніх навчальних закладах України та заснування у Києві Українського православного університету ім. св. Володимира. З цією метою УПЦ МП ініціює зміни до Конституції України та Закону України „Про освіту", а також хоче внести поправки до закону „Про свободу совісти та релігійні організації" та низки інших законодавчих актів, „пов'язаних з життям релігійних організацій і громад". За словами Г. Коваленка, „Конституція України дає можливість вільно сповідувати свою віру, розповсюджувати про неї знання". Проте, наголосив він, Церква досі не має можливости засновувати навчальні заклади. На думку Г. Коваленка, розмежування Церкви з державою та школами, записане у Конституції, тлумачиться неправильно. „Ми намагаємося не змінити Конституцію, а привернути увагу. Частина про відокремлення школи від держави до сих пір розуміється в радянсько-атеїстичному сенсі, коли це повна заборона Церкві мати власні вищі навчальні заклади, школи, повноцінно співпрацювати з державою над вихованням і освітою людини", – зазначив Г. Коваленко. *(„Українська правда")*

У „Тюрмі на Лонцького" – фільми про Шоа (Голокост) в Україні

ЛЬВІВ. — 30 жовтня у Національному музеї-меморіялі жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького" відбудеться обговорення фільму „Назови своє ім'я за літерами", влаштоване з ініціятиви львівського Наукового центру дослідження юдаїки та єврейського мистецтва ім. Фаїни Петряковової до 70-річчя трагедії Бабиного Яру. Національний музей-меморіял жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького" у співпраці з Центром юдаїки, який заснований у Львові 23 березня 2005 року громадськими діячами Ярославом Дашкевичем, Іриною Калинець, Мелахом Шейхетом та Зеновієм Мазуриком, започатковує у рамках щонедільного музейного кінолекторію демонстрацію та обговорення фільмів, що розповідають про Шоа (Голокост). Це лише один з напрямків співпраці, про які на найближчу перспективу домовилися директор музею Руслан Забілий та очільник Центру юдаїки Мейлох Шейхет. Загалом співпраця між двома інституціями стосуватиметься пошуку архівних матеріялів з збірок за кордоном, які зможуть доповнити розділ музейної експозиції, котрий розповідатиме про період нацистської окупації. Першою спільною акцією музею-меморіялу та центру юдаїки стане обговорення двох фільмів, що розкривають тему, напряму пов'язану з нацистською окупацією, а саме Шоа на території України. Так, до 70-річчя трагедії Бабиного Яру 30 жовтня у кінолекторії можна буде переглянути фільм „Назови своє ім'я за літерами" режисера Сергія Буковського, а 6 листопада – канадську документальну стрічку „Вона заплатила життям", зняту Іриною Корпан про долю своєї бабусі. *(„День")*

Зона вільної торгівлі з СНД відкриє, каже М. Азаров, найкращі можливості

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. — Підписання угоди 19 жовтня у Санкт-Петербурзі про Зону вільної торгівлі (ЗВТ) в рамках Співдружности незалежних держав (СНД) відкриває Україні можливості, яких у неї не було за 20 років незалежности. Про це 20 жовтня на засіданні уряду заявив Прем'єр-міністер Микола Азаров. „Таких перспектив економічного зростання, які відкриваються після підписання цієї угоди, у нас не було жодного разу за всі 20 років незалежности", – зазначив М. Азаров. Прем'єр підкреслив, що уряд ставив цю угоду у перший ряд зовнішньоекономічних першочерговостей України. „Ви знаєте, країни СНД – це більше третини нашого експорту, це традиційні і давні кооперації зв'язки і величезний потенційний ринок для українських товарів. Отже, ця угода забезпечує прискорений економічний розвиток і підвищення рівня життя, створення нових робочих місць", – зазначив М. Азаров. Підписання даної угоди дозволить покращити торговельний балянс України і знизить ризики фінансової нестабільности, яка виникає через кризи в різних країнах світу. „Таким чином ми вступаємо в новий дуже важливий етап економічного розвитку. Він відкриває величезні можливості і висуває нові вимоги. Українські компанії повинні виграти конкуренцію наших товарів і послуг в умовах вільної торгівлі. Вільна торгівля всюди завжди і безумовно давала позитивний поштовх економіці і відчутну вигоду тим, хто хоче і може працювати", – сказав М. Азаров. Глава уряду також додав, що найближчим часом Україна плянує підписати угоду про ЗВТ з Европейським союзом. *(„День")*

Президент В. Янукович відвідав Бразилію

ГАВАНА, Куба. — З Куби Президент України відбув з державною візитою до Бразилії. Про це 23 жовтня повідомила прес-служба голови держави. В ході візити Віктор Янукович зустрічався з Президентом Бразилії, головою Сенату Національного конґресу, керівниками місцевих органів влади. В рамках візити підписано ряд двосторонніх документів, зокрема в сферах сільського господарства та охорони здоров'я. Президент також зустрівся з представниками бразилійських ділових кіл. Крім того, відбулася зустріч В. Януковича з представниками української громади Бразилії. Нагадаємо, на Кубі В. Януковичеві вручили найвищу державну нагороду Куби – орден Хосе Марті. *(„Кореспондент")*

Карпатські ялинки прикрашатимуть площу св. Петра у Римі

КИЇВ. — Тридцятиметрова ялинка з Рахівщини та 43 трохи менших ялиць з Львівської области прикрасять площу Св. Петра у Ватикані та Апостольський палац на Різдво. Ідея подарувати Святому Престолові українські ялинки належить Главі Української Греко Католицької Церкви (УГКЦ) Святославові (Шевчукові), повідомила 23 жовтня релігійно-інформаційна служба України. „Це надзвичайно важлива подія, тому що різні країни роками чекають на цю можливість. Для України це ще одне свідоцтво її европейського коріння та приналежности до сім'ї европейських народів", – сказав Предстоятель УГКЦ. Як повідомив начальник лісової інспекції Львівської области Мирослав Пилипів, красуні, які вибороли честь поїхати до Ватикану, зараз ще ростуть. „Вже в грудні ми їх акуратно викопаємо, запакуємо і відішлемо літаком", – зазначив М. Пилипів. Згідно з договором ялинки мають доставити до Ватикану до 12 грудня. Щодо прикрас, то вони теж будуть в українському стилі. Традиція встановлювати різдвяну ялинку на площі св. Петра у Ватикані з'явилася в 1982 році під час понтифікату Івана Павла II. Кожного року ялинки дарує інша країна. Минулого року це була Італія, а до того – Австрія, Німеччина та Бельгія. *(„День")*

Бразилія скасовує візи для українців

САО-ПАВЛО, Бразилія. — Українські громадяни з листопада зможуть їздити до Бразилії без віз на термін до 90 днів. Про це 24 жовтня повідомив Посол України в Бразилії Олег Грушко. Відповідна угода була ратифікована українським парляментом ще в минулому році, а в жовтні цього року її ратифікував бразильський парлямент. Угода вступає в дію через 30 днів після завершення внутрішньодержавних процедур. У Бразилії з державною візитою перебував Президент України Віктор Янукович. *(Бі-Бі-Сі)*

МЗС радить українцям поки утриматися від поїздок у Таїланд

КИЇВ. — Міністерство закордонних справ радить українцям утриматися від поїздок до Таїланду до кінця місяця через небезпеки, пов'язані з затопленням окремих районів країни. „Ситуація у Таїланді досить напружена, місцева влада організувала відповідні заходи для уникнення затоплення значної частини Банґкоку. Уникнути затоплення деяких районів країни і столиці не вдалось. Таїланд опинився у скрутній ситуації", – сказав речник міністерства Олександер Дикусаров, який також наголосив, що серед потерпілих унаслідок повеней у Таїланді українців немає. *(Радіо „Свобода")*

БЮТ звільнив трибуну Ради, бо домігся свого

КИЇВ. — Бльок Юлії Тимошенко (БЮТ) 20 жовтня розблькував трибуну парляменту після того, як голова Верховної Ради Володимир Литвин оголосив про зняття з розгляду закону щодо скасування соціяльних виплат. „Кабінет міністрів разом з громадськими організаціями, з якими підписали меморандуми, хай ще раз погодять це питання, тим більше, що до підготовленого закону до другого читання є застереження і в Міністерства юстиції, – зазначив В. Литвин. – Коли все буде узгоджено, тоді депутати зможуть ознайомитись з тим, що напрацьовано. Тому є всі підстави продовжувати нашу працю в пленарному режимі". Після цього депутати від БЮТ звільнили трибуну парляменту. У перерві в ранковому засіданні фракція БЮТ заблокувала трибуну парляменту, протестуючи проти голосування у другому читанні закону про виконання судових рішень. Цим проєктом мають скасовуватись соціяльні виплати низці категорій громадян, в тому числі і „воїнам-афганцям" та „чорнобильцям". *(„Українська правда")*

Зник пам'ятник Тарасові Шевченкові

ЛУГАНСЬК. — У місті Стаханові зник пам'ятник Тарасові Шевченкові, повідомив 23 жовтня голова Луганського обласного відділення „Просвіти" Володимир Семистяга. Інформацію підтвердила начальник Управління внутрішньої політики обласної адміністрації Марія Борзенко. За її словами, від пам'ятника залишився лише постамент. Правоохоронні органи повідомлені про випадок. Голова обласної адміністрації Володимир Пристюк дав доручення владі Стаханова протягом двох тижнів вирішити питання про створення нового пам'ятника Т. Шевченкові, зокрема знайти для нього гідне місце в центрі міста і визначитися з термінами будівництва. Нагадаємо, у липні в центрі Херсону зник пам'ятник радянським воїнам. *(„Кореспондент")*

КУК нагородив Шевченківською медалею прем'єр-міністра С. Гарпера

Президент Конґресу Українців Канади Павло Ґрод вручає нагороду прем'єр-міністрові Стівенові Гарперові. Фото: Браян Спадора

ТОРОНТО. — Конґрес Українців Канади (КУК) нагородив своєю найвищою відзнакою – Шевченківською медалею прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера під час влаштованого 14 жовтня шанувального обіду, на якому були присутні майже 600 представників українсько-канадської громади.

„Сьогодні ми хочемо подякувати прем'єр-міністрові С. Гарперові та відзначити його за відданість громадській службі, за його провідництво, особливо за його визначний внесок у розвиток українсько-канадської громади", – заявив президент КУК Павло Ґрод.

Прем'єр-міністер С. Гарпер у своїй промові підкреслив, що для нього велика честь бути одним з тих, які отримали цю нагороду, включно з Джоном Діфенбейкером, першим прем'єр-міністром Канади, який її отримав, бо Дж. Діфенбейкер втілював виключно канадську дійсність, що люди різних походжень можуть бути і є успішними у цій славній країні".

Продовжуючи, Прем'єр-міністер зацитував великого українського поета, наголосивши, що Тарас Шевченко був „голосом за свободу", котрого не змогли заглушити, та який впродовж десятиліть надихав багатьох".

С. Гарпер також виокремив вклад українсько-канадської громади, котра, як він сказав, завжди вказувала на перспективи „боротьби за основні людські свободи" та була „голосом гноблених".

Повертаючись до сьогоденних справ, він згадав справу колишнього Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко, заявляючи, що „ведення судового процесу не вказує на справедливість". Він зазначив, що написав прямо до Президента України Віктора Януковича, висловлюючи своє серйозне занепокоєння шляхом, який обирає уряд.

Президент КУК П. Ґрод сказав: „Прем'єр-міністре, Ви можете бути певні, що українсько-канадська громада продовжуватиме вносити свою частку у розвиток і процвітання канадських цінностей як у себе вдома, так і за кордоном. Ваше провідництво в області захисту людських прав було взірцем для інших світових провідників, і ми сподіваємось, що Ви продовжуватимете проводити політику відданости Канади захистові людських прав, демократичного розвитку, вільних та справедливих виборів в Україні".

Вперше вручена у 1961 році, Шевченківська медаль є найвищим відзначенням, яким може нагороджувати Конґрес Українців Канади за видатний внесок у розвиток українсько-канадської громади.

„За останні 12 десятиріч канадські українці, працюючи з урядом, досягли значних успіхів у збереженні багатокультурности в канадській Конституції, в прийнятті закону про людські права в Канаді, в заснуванні проґресивних іміґраційних умов. Зовсім недавно ми працювали над оцінкою таких історичних несправедливостей, як, наприклад, геноцид українського народу – Голодомор, а також інтернування українців та інших східньо-европейських народів під час перших канадських акцій інтернування. Ми хочемо бути певні, що досвід цих трагічних порушень людських прав є відповідним чином представлений в Канадському Музеї Прав Людини", – підсумував президент КУК П. Ґрод.

КУК

Учасники церемонії нагородження Прем'єр-міністра Стівена Гарпера.

КОМЕНТАР З ПРИВОДУ

Останній король Донбасу

Сергій Лещенко

20 жовтня Віктор Янукович мав здійснити візиту до Брюселю. В ході зустрічей з Президентом Еврокомісії Жозе Мануелем Баррозо мали бути узгоджені останні нюанси в Угоді про асоціяцію, а з президентом Европейської Ради Германом ван Ромпеєм – домовлено про парафування цього договору на зустрічі „Україна-ЕС" у грудні.

Поступово, ранок за ранком, останні декілька тижнів ми прокидалися в іншій країні. У підсумку, за цей час Україна непомітно для своїх громадян здійснила геополітичний розворот.

Візиту В. Януковича скасовано. На невизначений час відкладено Угоду про асоціяцію, яку інколи називають „асоційоване членство в Евросоюзі" – через глибину інтеґрації, передбаченої цим документом. Паралельно на повній швидкості розгортається пропагандистська машина з месиджами: „Україну в Евросоюзі ніхто не чекає, наше майбутнє – Митний союз з Росією".

Щоб зрозуміти нинішню ситуацію, в якій опинилася Україна, варто подивитися фільм „Останній король Шотляндії".

Цей фільм – про диктатора Уґанди на ім'я Іди Амін, який взяв собі особистим лікарем шотляндця, що приїхав в Африку з місією від „Лікарів без кордонів".

Спочатку лікар був вражений І. Аміном – його палкими промовами про реформи, простотою керівника в побуті та його твердою, але справедливою рукою. Лікар користувався довірою деспота і був посвячений у багато таємниць.

Але з часом лікар почав помічати, що все відбувається якось не так, як йому здавалося спочатку. В Уґанді масово зникали опозиціонери – казали, що декого з них диктатор з'їв особисто. І. Амін відгородився від суспільства за високим парканом резиденції, а „покращення вашого життя вже сьогодні" так і не відбулося.

Уґанда під керівництвом І. Аміна прямувала до катастрофи, і єдиним для нього способом затриматися на посаді стало подальше „закручування гайок".

Лікар зрозумів, що йому час повертатися на батьківщину. Але щойно він заскочив до помешкання, щоб забрати пашпорт і втікати на летовище, його спіткала велика прикрість. Спецслужби таємно проникли до будинку і... викрали його британський пашпорт. Замість його рідного документу вони підкинули лікареві пашпорт громадянина Уґанди, з яким він не міг вилетіти до жодної країни цивілізованого світу.

Таким чином, диктатор взяв шотляндця в заручники, назавжди прив'язавши до себе з метою втілити усі свої садистські задуми...

Сьогодні цим суб'єктом, якому вночі, таємно поміняли европейський пашпорт на пашпорт Уґанди, виступає все суспільство України.

Для повноти аналогії як тут не згадати коронний вислів Ганни Герман, що В. Янукович – „такий несподіваний, як Африка", а також про захоплення І. Аміном автоспортом, про потяг цих обох керівників до всіляких вигаданих титулів і про патологічну боязнь фізичного усунення?

Знаковим моментом у розвороті українського корабля від курсу на Брюсель стало інтерв'ю Януковича Віталієві Коротичеві, яке вийшло у середу, 19 жовтня, увечорі.

„Я сказав: якщо ви не готові підписувати угоду сьогодні – давайте почекаємо завтра, давайте післязавтра. Давайте наберемося терпіння. Якщо ви не впевнені в Україні – давайте подивимося, як далі будуть іти в Україні реформи...", – за цими словами В. Януковича ховається відмова від шансу, який випав на історичний період керівництва нинішнього керівника держави.

Але, як виглядає, В Янукович зрозумів: евроінтеґрація знищить його як президента. Евроінтеґрація просто унеможливить його перебування на посаді, тому що зруйнує всі інституції, на яких тримається його влада.

Евроінтеґрація змусить розпрощатися з цензурою, політичним переслідуванням опонентів і фальшуванням виборів. Тому що позбавлення цих звичок є природою евроінтеґрації. Але водночас відмова від цих складових означатиме руйнування самої суті нинішньої влади.

Тому В. Янукович зробив свій вибір. І ми прокинулися в іншій країні. Він справді не „бідний родич", щоб платити таку зависоку ціну за евроінтеґрацію – вислуховувати европейські поради з кожного приводу, починаючи від закону про вибори і закінчуючи статусом суддів, не говорячи вже їхні дошкульні вимоги звільнити Юлію Тимошенко.

Не для того В. Янукович два роки будував свою „Бастилію", не для того він п'ять років терпів приниження в опозиції, не для того він ночами домовлявся на явочних квартирах з Ю. Тимошенко, і не для того випрошував посаду у Віктора Ющенка, щоб зараз здати владу і взяти Европу за правило.

Сценарій В. Януковича – циничний. Він намагається зробити винним в провалі евроінтеґрації сам Брюсель. Тому що, за його словами, Угода про асоціяцію не містить перспективу членства. Але вона так само не містила цього пункту, коли В. Янукович анонсував її підписання від початку до кінця минулого, а потім – цього року. Вона жодного дня не містила перспективу членства!

Так само, як не містила перспективу членства Угода про асоціяцію між Евросоюзом та Польщею в 1990-их роках. Що не завадило вступові Польщі.

Тому що європейці, на відміну від українців, звикли відповідати за свої слова. Якщо вони напишуть, що Україна має перспективу членства, то з того ж дня ця настанова стає невід'ємною складовою спільної політики 27 держав.

Але чиновники в Брюселі не отримували мандат від урядів кра-

(Закінчення на стор. 11)

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама запропонував ринкові нерухомости у США плян порятунку

ЛАС-ВЕҐАС, Невада — Президент Барак Обама перебуває у своєму триденному турне у штатах Невада, Каліфорнія та Кольорадо. Він зустрічається з виборцями і збирає гроші на свою виборчу кампанію. Під час виступу 25 жовтня у Лас-Веґасі Президент оприлюднив плян допомоги американським домовласникам. У штаті Невада рівень безробіття – найвищий в усій країні і становить понад 13 відс. Місто Лас-Веґас, яке колись процвітало завдяки індустрії азартних ігор, тепер переживає найбільші скорочення. Порівняно з усією країною, у Неваді також рекордна кількість людей втратила свої будинки за несплату відсотків кредитів. Тому саме у цьому штаті Б. Обама оприлюднив програму допомоги домовласникам: „Це відчутно допоможе власникам будинків перефінансувати свої позички під нижчі відсотки і зекономити кошти. Я продовжуватиму робити усе, що в моїх силах, щоб стабілізувати ринок нерухомости, сприяти ростові економіки та збільшенню робочих місць, щоб відновити стабільність середньої кляси". Згідно з запропонованим пляном, домовласники зможуть перефінансувати свій кредит, навіть якщо їхня позика на 125 відс. перевищує ринкову вартість будинку. Експерти кажуть, що такий крок може на 2-3 відс. зменшити втрату домовласниками своїх будинків, що матиме відчутний ефект. Аналітики кажуть, що криза на ринку нерухомости є головною причиною, яка сповільнює ріст економіки США. Аби ввести плян у дію, Президент видасть спеціяльне розпорядження, яке не потребує затвердження Конґресом. Це – єдиний шлях домогтись змін в обхід двопартійних суперечок на Капітолійському пагорбі. Якщо плян Б. Обами набере чинности, це може покращити становище мільйона американців. А тим часом, втративши роботу і помешкання, тисячі людей живуть у тимчасових притулках та покладаються на допомогу благодійних організацій. *(„Голос Америки")*

В Москві поліція розігнала акцію протесту

МОСКВА. — Арештами завершилася 26 жовтня акція протесту у Москві. Затримали 20 активістів. Прибічники опозиції вимагали проведення у Росії чесних парляментських виборів. Вони вийшли на площу Маяковського під гаслами „Вибори без опозиції – це злочин" та „Росія буде вільною". Правоохоронці попередили учасників, що їхня акція – несанкціонована. Після цього поліція почала затримувати людей. Вибори до Державної думи відбудуться 4 грудня. Влада країни не допустила до участи у них кілька опозиційних партій. *(„5-канал")*

Кількість загиблих у Туреччині зросла до 432 осіб

АНКАРА, Туреччина. — 23 жовтня на Сході Туреччини стався землетрус маґнетудою 7.2 балів за скалею Ріхтера. Кількість жертв землетрусу зросла до 432 осіб. За даними турецької адміністрації з надзвичайних ситуацій, ще 1,300 осіб поранено і сотні вважаються зниклими безвісти. Всього зруйновано понад 2,000 будинків. Надій знайти людей, що вижили, дедалі менше. Тим часом турецький уряд обіцяє збільшити допомогу постраждалим, багато з яких уже другу ніч поспіль провели просто неба за температури близькій до замерзання води. Постраждалим бракує наметів та їжі. За словами представників турецької влади, до міст Ерджиш і Ван, які зазнали найбільших руйнувань, а також до прилеглих селищ доставлять ще 12 тис. наметів. Анкару звинувачували у неспроможності допомогти багатьом постраждалим, які провели другу ніч просто неба без обігріву і наметів. „Наметів не досить, у нас немає їжі, рятувальні загони сюди ще не дісталися," – сказав Серіф Таракчі, представник влади селища Халкалі, що приблизно за 50 кілометрів від Вану. Опозиційні політики заявляли, що уряд вчинив неправильно, відмовившись від чужоземної допомоги. Прем'єр-міністер Туреччини Реджеп Таїп Ердоган подякував країнам, які надали допомогу в рятувальних роботах – Азербайджанові, Німеччині і США. Він також згадав Україну в числі десятків держав, які запропонували допомогу міністерству закордонних справ Туреччини. Туреччина особливо вразлива до землетрусів, оскільки розташована на лінії геологічних розломів. Два землетруси, що сталися 1999 року маґнетудою понад 7 балів вбили майже 20 тис. осіб у густо заселених північно-західних частинах країни. *(Бі-Бі-Сі)*

Переговори щодо зони вільної торгівлі між Україною та ЕС завершені

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Київ і Брюсель 20 жовтня завершили переговори щодо глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, що є частиною угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом, заявив Европейський комісар з питань торгівлі Карел де Гюхт. „Сьогодні ми пройшли наріжний камінь у наших взаємиинах – ми завершили переговори щодо зони вільної торгівлі", – сказав він. За словами Еврокомісара, відтепер тільки від політичної волі українського керівництва залежить втілення цієї домовлености. „Це дає можливість завершити технічні переговори про угоду про асоціяцію, включаючи зону вільної торгівлі до кінця року", – додав К. де Гюхт. 19-20 жовтня в Брюсселі перебував з візитом перший віце-прем'єр-міністер України Андрій Клюєв для обговорення проблемних питань щодо створення зони вільної торгівлі з ЕС. *(Радіо „Свобода")*

В Европарляменті затвердили резолюцію щодо України

СТРАСБУРҐ, Франція. — Фракції в Европарляменті затвердили остаточний текст резолюції стосовно України і вирішили не припиняти переговори про укладення Угоди про асоціяцію. 25 жовтня представники фракцій зустрілися для консультацій. Зрештою, політичні сили розділилися на два табори. Представники одного вимагали негайно припинити переговори з Україною з приводу Угоди про асоціяцію з-за вироку колишньому прем'єр-міністрові Юлії Тимошенко. Представники другого табору наполягали на тому, що переговори щодо Угоди про асоціяцію припиняти не можна. Остаточний текст резолюції стосовно України став результатом компромісу усіх політичних сил Европарляменту. Переговори щодо укладення Угоди про асоціяцію між Евросоюзом та Україною вирішено було не припиняти. Але депутати погодилися, що доля цього документу після його погодження та підписання повинна бути поставлена в залежність від просування Киева на шляху демократизації. Враховуючи те, що представники всіх політичних сил погодилися з текстом резолюції, швидше за все, вона буде схвалена і під час голосування, яке було призначене на 27 жовтня. Евродепутат від „зелених" Ребека Гармс сказала, що за допомогою резолюції европарляментарії хочуть послати Україні чіткий сиґнал: вони не жартують. У документі чітко записано: якщо в Україні не буде „стабільних демократичних взаємин – незалежної судової системи і свободи преси, то Угода про асоціяцію з Україною ратифікована не буде і, відповідно, не почне діяти". *(„Газета по-українськи")*

Питання про вихід Великобританії з ЕС

ЛОНДОН. — Британський прем'єр Дейвид Кемерон одержав ляпаса від власної партії. Хоч ініціятиву референдуму за вихід Великобританії з Европейського союзу (ЕС) і відхилено, чимало консерваторів, всупереч волі уряду, проголосували „за". Результатами голосування щодо референдуму про вихід Великобританії з ЕС стали серйозною поразкою для британського прем'єра Д. Кемерона. 483 депутатів проголосували 24 жовтня „проти" , 111 – „за". Результати голосування з цього питання мали бути рекомендаційними. Спротив у консервативних лавах засвідчує незадоволення правлінням Д. Кемерона, що останнім часом лише зросло, насамперед через його, як вважають, нерішучу позицію стосовно нещодавніх вуличних заворушень. Також хвилю критики викликало його рішення працевлаштувати замішаного у скандалі з прослуховуванням редактора бульварного видання „News of the World". Уряд перед голосуванням закликав „своїх" депутатів проголосувати проти референдуму та пообіцяв дисциплінарні заходи для тих, хто не послухається. 24 жовтня Д. Кемерон спробував востаннє переконати бунтарів у лавах торі. „Коли горить будинок сусіда, тоді першим імпульсом має бути допомога – не востаннє для того, щоб полум'я не перекинулося на власну домівку", – сказав британський прем'єр. Однак, багато депутатів під час п'ятигодинних дебатів у парляменті наголошували, що підтримують референдум, навіть якщо їм загрожуватимуть якісь наслідки. Европейське питання нині є серйозним випробуванням для урядової коаліції. Евроскептики заявляють, що Великобританія має від членства в Евросоюзі більше проблем, ніж переваг. *(„Німецька хвиля")*

М. Кадафі помер від отриманих поранень

ТРІПОЛІ, Лібія. — 20 жовтня аґентство „Ройтерс", з посиланням на представника військового керівництва Перехідної національної ради Лібії Мохамеда Абделя Кафі, повідомило, що захоплений у боях за Сірт полковник Муамар Кадафі помер від отриманих поранень і його тіло перевозять у таємне місце з міркувань безпеки. Новина надійшла по тому, як повстанці оголосили, що повністю перебрали контролю над рідним містом М. Кадафі – Сіртом. Командир бриґади Перехідної національної ради Омран аль-Овейб, яка захопила М. Кадафі, підтвердив версію про те, що лібійський диктатор загинув у перестрілці. Він розповів, що його бійці виявили пораненого М. Кадафі в каналізаційному колекторі. Незважаючи на те, що багато повстанців хотіли вбити диктатора на місці, О. аль-Овейб стверджує, що йому вдалося переконати людей зберегти полковникові життя і передати його судові. Проте по дорозі повстанці потрапили під перехресний вогонь, під яким М. Кадафі був смертельно поранений. М. Кадафі на машині швидкої допомоги повезли в лікарню, однак, по дорозі він помер. М. Кадафі прийшов до влади в Лібії 1969 року. Його режим було повалено внаслідок повстання, що почалося в лютому. Арешту М. Кадафі вимагав Міжнародний суд. М. Кадафі поховано у непозначеній могилі в таємному місці. Згідно з заявою, М. Кадафі, його сина і колишнього міністра оборони Абу Бакр Юніса поховано 25 жовтня під час спільної церемонії. Від 21 жовтня тіло М. Кадафі можна було оглянути в місті Місрата. Багато мешканців стояли в черзі, щоб побачити тіло убитого колишнього провідника країни. *(Бі-Бі-Сі, „Голос Америки", „Кореспондент")*

У США розбирають останню з найбільших ядерних бомб

ВАШІНҐТОН. — У США 25 жовтня мав завершитися розбір останньої з найбільших ядерних бомб часів холодної війни. Бомбу розбирають на підприємстві „Pantex" поблизу міста Амаріло у штаті Тексас. Термоядерну бомбу B53 виготовили у 1962 році. Її створили для ураження укріплених підземних бункерів. Загальна вага бомби – 4.5 тонни, а потужність, за підрахунками вчених, приблизно у 600 разів перевищує потужність бомби, яку в роки Другої світової війни США скинули на японське місто Гірошіму. *(Радіо „Свобода")*

Король Румунії виступив в парляменті

БУКАРЕШТ, Румунія. — Колишній король Румунії Міхай І виступив 24 жовтня з промовою у парляменті – вперше відтоді, як 1947 року комуністи змусили його зректися престолу. На спеціяльній сесії, скликаній, аби відзначити 90-річчя монарха, його зустріли оваціями. Король сказав, що настав час, аби Румунія відновила свою гідність, покінчивши з тим, що він назвав поганими звичками останніх років. *(Бі-Бі-Сі)*

7 листопада відбудеться презентація інвестиційного потенціялу України

Владислав Каськів

НЮ-ЙОРК. – 31 жовтня розпочнеться світова медія-кампанія України, загальною метою якої є покращення інвестиційного образу України та залучення чужоземних інвестицій.

7 листопада Державне аґентство з інвестицій та управління національними проєктами України у співпраці з Генеральним консульством України в Ню-Йорку проведе в Ню-Йорку презентацію (road-show) інвестиційного потенціялу України та п’яти найбільш пріоритетних національних проєктів. Такі презентації відбудуться у 16 найбільших фінансових центрах світу.

Делеґацію з України очолив голова Державного аґентства з інвестицій Владислав Каськів – депутат Верховної Ради України шостого скликання, член фракції Бльоку „Наша Україна-Народна самооборона“, голова Політичної ради Громадянської партії „Пора“.

У 1991-1992 роках як голова Буковинського студентського братства і учасник „революції на ґраніті“ В. Каськів був виключений з Чернівецького державного університету ім. Юрія Федьковича , закінчив університет у Києві. Був головою оргкомітету Конґресу молодих реформаторів Центральної та Східньої Европи. Має нагороди – золоту медалю уряду Словаччини за міжнародний внесок у розвиток демократії, нагороду за досягнення від Фундації Ґлейтсмана (США), пам’ятний знак „Видатному учасникові Помаранчевої революції“.

Нижче вміщено надіслані ним тези щодо стану інвестицій в Україні.

Україна володіє значним інвестиційним потенціялом та протягом останніх 10 років має один з найвищих в Европі темпів зростання внутрішнього валового продукту. Головними перевагами України на ринку є вигідне геополітичне положення, що дає доступ до трьох стратеґічних реґіональних ринків – Европейського союзу (ЕС), Росії та Азії, окрім того, через морські торговельні шляхи Україна має сполучення з країнами Близького Сходу. Через територію України проходять чотири з 10 европейських транспортних маґістралей.

Україна посідає четверте місце в світі за часткою освіченого населення та п’яте місце за кількістю сертифікованих спеціялістів в інтелектуальній сфері. Це означає, що при значно дешевшому ринку праці, ніж в країнах ЕС, Україна володіє значним висококваліфікованим та освіченим трудовим ресурсом.

Ще однією перевагою України є її потенціял в аґрарному секторі – одна третина світового чорнозему знаходиться в Україні, при цьому 56 відс. території визнані придатними для використання у сільському господарстві.

Україна – це динамічний споживчий ринок, що швидко розвивається. В Україні інвестор має змогу придбати підприємство, нерухомість або інший тип власности (окрім земель сільськогосподарського призначення). Держава спростила та знизила податкові вимоги. За новою системою оподаткування інвестор має змогу подати електронну заявку на відшкодування податку на додану вартість. Пом’якшено вимоги до мінімальної капіталізації підприємств. Для експортерів існує механізм автоматичного відшкодування, а фізичні особи, що отримують дивіденди від українських компаній, обкладаються податком у 5 відс. (попередньо було 15 відс.). Окремі галузі (легка промисловість, виробництво літаків та суден, сільськогосподарської техніки, готельна справа та підприємства з розробки альтернативних джерел енерґетики) отримують 10-річне звільнення від оподаткування.

У Верховній Раді проголосований в першому читанні закон „Про індустріяльні парки в Україні“, який спирався на успішний досвід розбудови індустріяльних парків у Східній Европі (зокрема Чехії). Закон був підготований за допомогою найкращих міжнародних фахівців за допомогою проєкту „Лінк“ (США), а його втілення вже розпочалося в окремих реґіонах України. Значно полегшити становище інвесторів також покликаний Закон про концесію, що передбачає передання в оренду чи концесію державних підприємств.

Державне аґентство з інвестицій та управління національними проєктами України є центральним органом виконавчої влади з забезпечення державної політики у сфері інвестиційної діяльности та управління національними проєктами, що забезпечують розвиток провідних галузей економіки України.

Аґентство несе основну відповідальність за здійснення інвестиційної реформи в Україні, що є сукупністю механізмів, проєктів та інституцій, об’єднана діяльність яких має на меті радикально змінити процедури адміністрування державних видатків розвитку, використовувати обмежений ресурс держави як засіб для партнерства з приватним капіталом та створити необхідну інфраструктуру для залучення інвестицій і значного збільшення їх притоку.

Іншим важливим напрямком реформи є здійснення національних проєктів – ключових центрів залучення інвестиційних ресурсів.

При цьому стратегія втілення національних проєктів не побудована на використанні державного бюджету, дозволяючи залучити понад 80 відс. фондів з ринку. Таким чином формується вільний ринок інвестиційних пропозицій, реґульований виключно співпадінням інтересів держави та інвесторів.

Всі національні проєкти, пропоновані інвесторам, є реальними та мають чіткий термін здійснення, а також чітко прогнозований вплив на економіку України.

Варто окремо відзначити ще один ключовий принцип – антикорупційність. Ґарантується повна публічність всіх ключових рішень, прозорий відбір керівників проєктних груп та обов’язкові тендерні процедури з відповідними попередніми публікаціями.

Започатковано щорічний міжнародний інвестиційний форум, який буде відбуватися з участю провідників держав, урядів та світових компаній. Традиційно такий захід буде проходити в середині червня щороку, проте цього року ця ініціятива стартує проведенням міжнародної інвестиційної конференції 9 грудня в Києві.

Тематика форуму буде стосуватись конкретних економічних тем, що є цікавими й пріоритетними не лише для України, але й для европейських держав та країн тих реґіонів світу, де Україна має значні конкурентні переваги чи має вплив на реґіональні процеси.

Також найближчими тижнями буде створений інтерактивний інвестиційний портал Investukraine.com, що міститиме нові сервіси, які полегшать діяльність інвестора. Це „Єдине інвестиційне вікно“ та „Біржа інвестиційних проєктів“.

Цей інвестиційний портал є складовою всієї стратегії, оскільки плянується до середини 2014 року зробити його головним сайтом про Україну в світі.

Під час презентації в листопаді будуть представлені проєкти „LNG-Термінал“, „Олімпійська надія-2022“, „Чисте місто“, „Відкритий світ“ та „Енерґія природи“. Кожен з них є на часі для України та може викликати неабияке зацікавлення потенційних інвесторів.

Національний проєкт „LNG-Термінал“ передбачає будівництво на Чорноморському узбережжі України терміналу для зрідженого природного газу з орієнтовною потужністю 10 млрд. кубічних метрів газу на рік. Для України це питання безпеки держави в енерґетичній сфері, диверсифікації шляхів постачання палива та інтеґрації у міжнародні проєкти з видобування та транспортування вуглеводнів.

Національний проєкт „Енерґія природи“ передбачає спорудження вітрових та сонячних електростанцій, будівництво заводів з виготовлення твердого альтернативного палива та будівництво й експлуатацію системи малих гідроелектростанцій.

Проєктом „Чисте місто“ заплянуване будівництво у 10 містах надсучасних комплексів з перероблення твердих побутових відходів.

Проєкт „Відкритий світ“ передбачає створення національної інформаційно-комунікаційної мережі, яка буде використана, насамперед, для потреб шкільної освіти. Ця система дозволить радикально підвищити якість освіти в Україні та забезпечити дієву інтеґрацію української освіти в европейську освітню систему.

Проєкт „Олімпійська надія-2022“ важливий, в першу чергу, як реальна можливість повернення до України трудових міґрантів та розкриття потенціялу української туристичної та спортивної інфраструктури, здатної прийняти Зимову олімпіяду 2022 року.

Здійснення національних проєктів, запуск „Єдиного інвестиційного вікна“ та „Біржі інвестиційних проєктів“, дозволять суттєво покращити інвестиційний образ України вже в 2013 році.

Уточнення

При опублікуванні 7 жовтня листа Романа Маца до нього було додано назву „Ми були в одній сотні УПА“ і з цього приводу автор листа написав до редакції: „У моєму листі я сказав, що з З. Соколюком познайомився в сотні Бриля, а не служив з ним у цій частині. З історичної точки це треба виправити“.

Ю. Тимошенко подала апеляцію на рішення суду

КИЇВ. – Колишній прем’єр Юлія Тимошенко подала апеляцію на рішення Печерського районного суду Києва, який 11 жовтня засудив Ю. Тимошенко на сім років позбавлення волі та виплату значної компенсації компанії „Нафтогаз України“, повідомив 24 жовтня захисник Ю. Тимошенко Сергій Власенко.

Раніше заступник голови партії „Батьківщина“ Олександер Турчинов повідомляв, що Ю. Тимошенко повинна особисто підписати скаргу і подати її через адміністрацію слідчого ізолятора.

Европарлямент обговорив ситуацію в Україні 12 жовтня – на наступний день після того, як був винесений вирок Ю. Тимошенко. У дебатах взяла участь Верховний представник Европейського союзу з питань спільної зовнішньої політики і політики безпеки Кетрін Ештон.

Европарлямент плянує зажадати від офіційного Києва забезпечити Ю. Тимошенко право на участь у політичному житті України зараз і на виборах.

Про це йдеться в підготовленому спільно всіма депутатськими групами Европарляменту проєкті резолюції. Крім того, евродепутати плянують закликати Київ до здійснення чесного апеляційного процесу для Ю. Тимошенко.

Також плянується висловити жаль у зв’язку з тим, що судовий вирок Ю. Тимошенко є порушенням прав людини.

При цьому в проєкті наголошується, що норми законодавства, які застосовуються проти екс-прем’єра, збереглися в Кримінальному кодексі ще з радянських часів.

У документі також наголошується, що відсутність реаґування влади на стурбованість справою Ю. Тимошенко Европі може самим неґативним чином вплинути на укладення угоди про асоціяцію з Україною.

Проєкт доповіді мав бути винесений на голосування в сесійній залі Европарляменту 27 жовтня. (*УНІАН, „Українська правда“*)

Ставай вівцею, а вовки вже чекають

Україна тепер стоїть не роздоріжжі – чи йти до Европи, чи повернутися в обійми Москви, котрі вже не раз ставали далеко не дружніми. Росія наполегливо тягне Україну до Евроазійського та Митного союзів, шантажуючи її в енерґетичній площині. Европейському союзові Україна теж потрібна, але його провідники озираються на погрози Росії і не схвалюють авторитарної політики команди Віктора Януковича, який усе більше уподібнюється до білоруського Олександра Лукашенка.

Усе ж Росія відчуває привабливість для України европейського напряму, а тому провадить далекосяжну і таємну політику, спрямовану на залучення України до сфери свого впливу і диктату. Відразу після інавґурації В. Януковича Москва пережила райдужні сподівання і відверто заявила, що визнає нового Президента, на відміну від попереднього, своїм найкращим приятелем. І той спромігся надати Росії довшу оренду в Севастополі, зробити декілька інших кроків. Потім становище змінилося: українські олігархи, які утримують В. Януковича, пояснили йому суть примовки: „Ставай вівцею, а вовки чекають“.

Тепер уже у Москві почухали потилиці: новий приятель не виконує прямих наказів – і газову трубу не віддає, і російську мову державною не робить, і з осудом національних героїв забарився. Щоб вплинути на нього, треба було відштовхнути Европу від України.

10 червня міністер оборони Росії Анатолій Сердюков написав листа до уряду України з запитанням, чи той уряд не має наміру повернути російському війську гроші, які заборгував, коли Єдині енерґетичні системи України (ЄЕСУ) мали за російський газ надати цегли та меблів на значну суму. ЄЕСУ у 1998 році збанкрутували, а їхнім ґарантом був тоді уряд України.

Отримавши такого листа, прем’єр України Микола Азаров мав би переконатися у тих розрахунках, а також упевнитися, що термін відповідальности давно минув. Але союзник прем’єра В. Янукович не збагнув хитрощів, а побачив за листом А. Сердюкова можливість розправи з Юлією Тимошенко, яка колись очолювала ЄЕСУ, а тепер могла стати його опоненткою на наступних виборах. Звісно, претензії Росії формально вже не надавалися до звинувачення (цю справу було закрито в Україні у 2005 році), але команда В. Януковича швиденько вигадала інші. Вже 24 червня Ю. Тимошенко покликали до суду. Москва тихенько раділа: пастка зачинилася, Европа і США засудили В. Януковича, і тепер він міг рятувати занепадаючу економіку лише в союзі з Росією. Рятуючись, В. Янукович спробував знайти якісь звинувачення Ю. Тимошенко у США, але не хто-небудь, а Державний секретар Гіларі Клінтон зупинила його спроби.

18 жовтня Україна увійшла до зони вільної торгівлі, проголошеної Росією. Ближчими стали Митний і Евроазійський союзи.

Варто прислухатися до думки народного депутата Ірини Геращенко, яка 18 жовтня в „Українській правді“ сказала: „Сьогодні часом здається, що машина часу перенесла мене в 2001 рік, коли справа Георгія Ґонґадзе, вміло кимось зрежисована і втілена в життя, на багато років відкинула Україну від Европи в обійми Росії. Сьогодні руки Кремля знову чекають на Київ, і ті обійми можуть стати зашморгом“.

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Таємнича катастрофа на Чорному морі

29 жовтня 1955 року у Севастополі після вибуху затонув лінійний корабель „Новоросійськ“, при цьому загинули за офіційними даними 608 моряків з 1,576 осіб залоги, переважно українців.

Серед загиблих був вихованець Головчинецького дитячого будинку Федір Ларіонов, з яким я у п’ятій клясі приятелював і сидів на одній шкільній лаві. Мій приятель грав у духовій оркестрі, тому його і Володимира Власюка узяли вихованцями до духової оркестри лінкора. Влітку 1952 року обидва приїздили на вакації до дитячого будинку і їздили з нами заготовляти торф на зиму. Більше ми їх не бачили. Восени 1955 року корабель затонув, але про це ми тоді не дізналися.

Лінкор був збудований в Італії у 1911 році і дістав назву „Джуліо Чезаре“. У 1948 році його передали до СРСР.

28 жовтня 1955 року лінкор повернувся з походу до Севастополя і став поблизу берега. Тієї ж ночі під кораблем з правого борту пролунав вибух, який пошкодив вісім корабельних палуб. Була оголошена бойова тривога, корабель почав нахилятися і через три години перекинувся. Сотні людей, які на палубі чекали порятунку, впали у воду і були накриті корпусом лінкора. У такому положенні корабель залишався декілька годин, упершись в твердий ґрунт щоглами. Тільки о 10-ій год. вечора наступного дня корабель повністю зник під водою. У 1957 році лінкор підняли і розібрали на метал.

Учасники події розповідають, що людей можна було врятувати. Для цього після вибуху треба було дати повний хід назад і відвести корабель на мілину. Але командування на це не погодилося. Сотні моряків юрмилися на палубі біля борту корабля, але їм не дозволили покинути його, навіть не дали розпорядження одягнути рятувальні кола.

Частина моряків загинула у воді від ударів предметів, що падали з палуби. Десятки виявилися під корпусом лінкора, що перевернувся. Дуже багато потонули, не вміючи плавати.

Пригадував Анатолій Самко, який мав тоді 19 років і служив старшиною водолазного катера: „Картина була жахливою. Корабель перевернувся з запаленими вогнями. Ми підняли з води 40-50 осіб і відвезли на берег. Вдруге уже в море не виходили, бо нам наказали повертатися на своє місце. Коли настав ранок, з корабля безперестанно лунали удари металу – ув’язнені всередині моряки кликали на допомогу, але начальники не дали команди визволяти людей з сталевого полону.

Увечорі 28 жовтня, за кілька годин до вибуху, на лінкор прибуло більше 500 нових членів залоги. Військову базу в Поркала-Уд СРСР передав Фінляндії, а 500 колишніх вояків берегової охорони з тієї бази потрапили на лінкор. Їх привели о 10-ій год. вечора і не встигли занести в список особового складу.

Звичайно ж, керівництву хотілося зменшити число жертв. Родичі загиблих одержали стандартні повідомлення: „Загинув при виконанні бойового завдання“. Офіційного визнання загибелі цих новаків так і не було.

Про таємне поховання загиблих розповів учасник тих подій Юрій Ярушкин:

„На третій день після вибуху лінкора мене поставили в ланцюг охорони місця, де ховали загиблих у братській могилі. Була вирита траншея, на дно постелений брезент. Було наказано не пропускати нікого з сторонніх, якими були матері, батьки, дружини й діти загиблих, просто близькі й друзі. Севастопіль тоді був закритим містом. Налякані найбільшою катастрофою в історії фльоти військові чини намагалися максимально заглушити відлуння вибуху. Тіла загиблих родичам не видавалися, імена так і не з’явилися над могилою“.

Причина вибуху дотепер залишається таємницею. За однею з версій лінкор став жертвою міни, що залишилася з часів війни. За іншою – проти „Новоросійська“ була зроблена диверсія. В ту ніч зовнішній рейд не охоронявся, ворота до нього були відкриті, не діяли шумопеленґаторні станції. Ясно одне: сталася національна трагедія, що вбила й скалічила долі десятків тисяч людей, переважно українців. Отакий Чорнобиль на морі.

У списках загиблих є прізвище мого приятеля Ф. Ларіонова. А В. Власюка немає. Мабуть, рятівники не почули його стукання…

Л. Хм.

Музична команда лінійного корабля „Новоросійськ“ загинула у повному складі. Федір Ларіонов сидить в центрі.
Фото: інтернет-сторінка ради ветеранів корабля

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.
За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	Марійка Осціславська	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Предплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Унікальна книга-альбом про Дрогобиччину чекає на доброчинців

Наш авторський колектив у складі відомих краєзнавців Франкового Підгір'я – директора Дрогобицької художньої школи Ігоря Шимка, Заслуженого вчителя України Петра Сов'яка, а також мене, члена Національних Спілок письменників, журналістів, краєзнавців України, втілив у життя унікальний для всієї України творчий проєкт.

Мова йде про 1,000-сторінкову енциклопедичну книгу-альбом „Дрогобиччина: свідки епох". У цій книзі-альбомі вперше за величезну історію західної частини Прикарпаття вміщено документальну інформацію з різних галузей у вигляді статтей енциклопедичного змісту про всі 110 міст, селищ, сіл і хуторів Дрогобиччини.

Головною метою авторів було зафіксувати пером і фотооб'єктивом передусім старожитну Дрогобиччину, котра зникає на наших очах. Ідеться про численні пам'ятки історії та культури минулого, тобто все, що охоплює термін „історико-культурна спадщина".

Завдяки дрогобицькому колекціонерові Володимирові Садовому ми додали до своїх приблизно 2,500 кольорових світлин понад 200 цифрових фотокопій поштівок і світлин старих дерев'яних церков і дзвіниць, адміністративних, виробничих, торгових, медичних, культурних, громадських і приватних будинків Дрогобича, Борислава, Трускавця, Стебника, Східниці, Підбужа, десятків сіл Дрогобиччини.

Трускавчанин Мирон Бучацький передав нам праці видатного українського мовознавця, педагога, поліглота, перекладача, доктора філологічних наук, професора, автора багатьох надзвичайно цікавих книг з української топоніміки іншомовного походження Костянтина Тищенка з Києва, зокрема „Мовні контакти: свідки формування українців", „Етномовна історія прадавньої України", „Арабський пласт топонімії України VII-XIII ст.".

Найбільший і семантично та фонетично найбагатший пласт української топонімії походить з алтайського (тюркського) періоду нашої історії. Далі за кількістю йдуть арабські, іранські, германські, кельтські, варязькі, кавказькі, мадярські, балканські, литовські, польські та інші назви.

Завдяки досягненням попередньої та сучасної наукової думки, котра базується на історичному, археологічному і лінгвістичному матеріялі, нині менш-більш доказово „заговорили" тисячі сучасних українських назв іншомовного походження.

Донедавна ніхто й не підозрював, що величезна їх кількість мають свої точні або дуже близькі аналоги в інших країнах – від крайнього Заходу до крайнього Сходу Европи, що сприяє їх легшій упізнаваності та підтверджує їхню стародавність. Після цього не викликає сумнівів, що історія більшости наших населених пунктів, у тому числі Дрогобиччини, налічує не 400-700 років „від часу першої письмової згадки" про них, а півтора-два і значно більше тисячоліть.

Крім того, в топонімах і, почасти, мікротопонімах, численних українських прізвищах іншомовного походження чітко проглядається нашарування різних історичних пластів, проникнення і масове утвердження християнства на наших землях приблизно від IV ст.

Перефразовуючи слова вченого, можемо констатувати: кінцева причина сьогоднішнього розмаїття української топонімії – в учорашніх плідних зв'язках наших предків з сусідами. Наприклад, у деяких селах Дрогобиччини побутують мікротопоніми: Кубань, Кубані.

Звідки і коли вони появились? Чи, бува, не з причорноморської Кубані? Аж ні! Наймовірніше, їхньою праматір'ю стало давньоіндійське слово „куба" – звивистий. Таких прикладів можемо наводити десятки.

В цілому книга-альбом „Дрогобиччина: свідки епох" – унікальна. Перший і більший за обсягом розділ містить розташовані в алфавітному порядку статті про всі населені пункти нашого авторства, що супроводжуються майже 2,500 кольорових світлин промотора видавничого проєкту Ігоря Шимка.

Другий і менший розділ зібрав ілюстровані кольоровими і старими чорно-білими фотографіями репортажі про всі, крім одного, мандрівки авторства Петра Сов'яка. Найболючіша авторська проблема, котру так і не вдалося розв'язати, – відсутність грошей на видання книги-альбому.

Щоб унікальне видання кольорового друку накладом 2,000 примірників, потрібно хоча б 40 тис. дол. Нам така сума і не сниться. Тому нині покладаємо всі свої надії на завершення нашої праці тільки на щиро зацікавлених доброчинців і фундації, спроможних окремо або до спілки пожертвувати вказану суму. Зрозуміло, що їхні прізвища та назви вмістимо у книзі-альбомі.

На появу книги чекають державні, наукові, навчальні, громадські та інші організації, заклади і установи.

Від імені авторської групи,

Роман Пастух

Адреса: вул. Володимира Великого, 23, кв. 156, Дрогобич, Львівська область, 82100 Ukraine. Тел.: дом. (244) 3-72-60; моб. 050-18-72-174. Електронна пошта: drogobych_artschool@ukr.net.

Важко збагнути причини звільнення

Нижче вміщено надіслану до „Свободи" 19 жовтня копію звернення провідників УВАН у Канаді до голови Львівської обласної ради Олега Панькевича.

Достойний пане голово!

Президія Української Вільної Академії Наук (УВАН) у Канаді звертається до Вас в справі нашого члена Тараса Шаха, довголітнього директора, вчителя історії та будівничого середньої школи ім. Уляни Кравченко міста Бібрки, який, за нез'ясованих обставин і всупереч його фаховим адміністративним і педагогічним кваліфікаціям та загальній громадській пошані, в серпні цього року був усунений з посади директора й учителя цієї школи.

Т. Шах є талановитим адміністратором, фахівцем у своїй ділянці та педагогом, за що був визнаний як спеціяліст вищої категорії, і за свою освітню й виховну працю та активну участь у громадській діяльності був удостоєний звання Заслуженого вчителя України.

Т. Шах був делеґатом двох учительських з'їздів України, учасником Першого всесвітнього форуму українців (1991) та брав участь у науково-педагогічних конференціях.

Т. Шах відомий в Україні та за її межами як науковець у ділянці історії, засновник багатотиражного журналу „Шкільний дзвінок", автор понад 100 публікацій з історичного минулого краю, зокрема з історії національно-визвольної боротьби за Українську державу. Він підтримує тісні зв'язки й ділиться своїм науковим доробком з ученими поза межами України. Вищеназване послужило підставою для прийняття Т. Шаха в члени УВАН у Канаді.

Стає зрозумілим, що головними факторами в усуненні Т. Шаха з посади директора школи й одночасне позбавлення його права вчителювати в тій школі послужили не його адміністративні й фахові кваліфікації, не громадські заслуги й прикмети його особистого характеру, а щось зовсім інше, яке не має прямого відношення до найважливішого – до самої професії Т. Шаха, завданням якої є вчити й виховувати відповідальних і моральних громадян держави.

Ми припускаємо, що керівники освіти й виховання молоді Перемишлянського району подали Вам причини усунення Т. Шаха з посади директора та позбавлення його права вчителювати в школі. Його звільнення ми вважаємо ознакою серйозного порушення міжнародно прийнятих правил в освіті, що, в свою чергу, є грубим порушенням міжнародних прав людини.

Президія канадської УВАН просить Вас повідомити нашу установу про мотиви такого рішення керівників освіти й виховання молоді Перемишлянського району, та прийняти заходи на всіх потрібних рівнях, щоб анулювати це рішення й повернути Т. Шахові його посаду директора школи та право вчителювання. Нам важко зрозуміти, чому подібні речі мають місце в українській освіті й державі і не є контрольовані відповідними законами.

З пошаною,

за президію УВАН у Канаді:
д-р Орест Цап,
президент
д-р Ярослав Розумний,
перший віце-президент
Вініпеґ, Канада

Триває фарс у радянському стилі

13 жовтня до „Свободи" надійшла заява Українського Конґресового Комітету Америки, яка вміщена нижче.

Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) рішуче засуджує нові звинувачення, висунуті проти колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко Службою безпеки України.

Ця наклепницька кампанія у радянському стилі є явною спробою режиму Віктора Януковича боротися з загальним осудом міжнародного співтовариства постанови Печерського суду від 11 жовтня. Крім того, режим В. Януковича явно намагається відвернути увагу світової громадськости від своєї антидемократичної практики і політично мотивованих переслідувань.

УККА закликає світову спільноту відкинути ці звинувачення і продовжити вимагати від правлячого режиму в Україні дотримання верховенства права та міжнародних стандартів.

УККА знову закликає уряд США вжити відповідних заходів для підтримання демократії та прав людини в Україні. Ми закликаємо уряд США ввести візовий режим і заморозити активи існуючого в Україні антидемократичного режиму, а також провести слухання в Конґресі США про санкції і майбутню закордонну допомогу урядові України.

УККА

Складна ситуація виникла в Україні

Попри традиційні співи, музику і танці в Україні виникла складна політична та економічна ситуація. Українські патріотичні партії дуже слабкі. Вони практично не досягли поставленої мети, не виконали завдань. Всеукраїнське об'єднання „Свобода" має шанси пройти до Верховної Ради України, однак, і в цій партії багато проблем: чомусь не ведеться на належному рівні робота з кадрами, а без кадрів не можна нічого якісного зробити. Очевидно, комусь вигідна така ситуація.

Українська молодь прагне змін, але її не допускають до управління державою. Вже й мені деякі люди натякають, щоб не займався вивченням історії Українського національно-визвольного руху. „Це не на часі", – говорять вони. В Україні почалася страшна істерія навколо Степана Бандери та Романа Шухевича. Чого тільки не пишуть про них! Однак, як засвідчують документи, це все неправда. Незважаючи на різні перешкоди, в Україні достатньо людей, які будуть працювати на ідею за різних обставин...

Андрій Сова, історик,
Львів

Листа переслав до „Свободи" Андрій Гладилович з Монреалю, Канада.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

Вшанування пам'яті жертв Голодомору відбудеться в Катедрі св. Патрика

НЮ-ЙОРК. – 19 листопада, о 1:30 год. по полудні, заходами Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) у Катедрі св. Патрика (5-та авеню між 51-ою і 52-ою вулицями) відбудеться відзначення 78-ої річниці Голодомору-геноциду в Україні 1932-1933 років.

Почесним гостем буде Патріярх Української Ґреко-Католицької Церкви Святослав Шевчук, де зберуться тисячі людей, щоб разом помолитися за упокій душ мільйонів невинних жертв геноциду.

Після Панахиди представникам уряду США буде надана можливість виступити з промовами. Запрошені сенатор Чарльз Шумер (демократ з Ню-Йорку) та конґресмен Сандер Левін (демократ з Мишиґену). Також очікується заява від Президента США Барака Обами, присвячена 78-ій річниці Голодомору.

УККА закликає українську громаду взяти участь у Панахиді в Катедрі св. Патрика і вшанувати пам'ять мільйонів невинних жертв геноциду в Україні.

УККА

Жалобна зустріч в музеї „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні"

КИЇВ. – У Національному музеї „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні" на величавих дніпровських кручах 5 жовтня представники багатьох державних та громадських організацій вшановували пам'ять співвітчизників, які загинули в роки жорстокого й кривавого XX ст.

Зазвучала „Баляда про Голодомор", яку виконав соліст Національної капелі бандуристів України ім. Георгія Майбороди Максим Воловоденко під акомпаніямент бандури.

Директор „Меморіялу пам'яті" Віктор Діденко виголосив промову. З коротким словом звернувся до скорботної громади провідник партії „Наша Україна", Президент України у 2005-2010 роках, ініціятор і надхненник побудови цього музею Віктор Ющенко.

Напередодні 78-их роковин Голодомору-геноциду 1932-1933 років „Меморіял пам'яті" відкрив виставку картин із циклу „Розгойдані дзвони пам'яті" відомого художника Валерія Франчука, який подарував музеєві 72 полотна з циклу про три українські голодні трагедії.

В основу трагічних полотен лягли спогади матері художника, якій у день відкриття виставки виповнилось 93 роки. Співголова Громадського комітету з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні Іван Васюник відзначив, що абсолютна більшість українців нині вважає, що це був свідомий злочин, геноцид українського народу.

Промовляє академік Микола Жулинський.

Слово надали академікові, директорові Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Національної Академії Наук України Миколі Жулинському, який підкреслив, що українські мистці, письменники, художники мали б завжди пам'ятати про цю аномалію українського життя упродовж XX ст., про намагання Москви знищити український сільський люд, який залишався оберегом українства. Були також схвильовані виступи народного депутата України Павла Мовчана та Івана Зайця.

Ведуча, заступник директора музею Олеся Онишко запросила до виступу квартет Національної капелі бандуристів України ім. Георгія Майбороди, який виконав задушевну пісню „Лелеченьки". Слово надали поетесі Яні Шамрій. Прозвучали слова лиха і трагізму у її вірші „Заповіт":

На церемонії в музеї (зліва): академік Петро Кононенко, Віктор Ющенко, художник Валерій Франчук. *Фото: Микола Глушко*

Хай живе українська родина,
Хай виборює правду життя
І хай ситою буде родина,
Хай спокійною буде душа.
Поминайте ви нас, поминайте…
Ми з жорстокості згасли давно.
Пам'ятайте навік,
пам'ятайте…
Хай щороку вам родить зерно,

Доречно прозвучала у виконанні М. Воловоденка пісня „Кров людська не водиця", а квартет капелі виконав пісню на слова Богдана Лепкого „Чуєш, брате мій".

Особливо схвильовано сприйняли присутні вірш поета, художника, Народного артиста України Григорія Булаха „Три колоски" у його ж виконанні. Г. Булах повернувся з рідного села Піски на Полтавщині, де встановив хрест на могилах тих односельчан, що померли від Голодомору.

Іван Пасемко,
лавреат премії
Фонду Воляників-Швабінських
Фундації УВУ в Ню-Йорку

З архіву Служби безпеки України

Справа 67600:

У 1931 році Василь Суворов з хутора Чабанки, Одеська область, був виключений з колгоспу за аґітацію проти хлібозаготівлі. Коли до нього прийшли з вимогою здати збіжжя, він сказав: „Ви й так усе забрали".

Співробітник Державного політичного управління (ДПУ) Скрипниченко і начальник районного відділу Чернявський підготували звинувачення В. Суворова у антирадянській аґітації, а прокурор Змудь додав, що арештованого В. Суворова слід засудити за невиконання доведеного йому завдання хлібозаготівель.

Справа 75356:

Допитані уповноваженим ДПУ Мальцевим свідки з села Костянтинівки, Одеська область, Микола Харитонов, Феодосій Курилов, Яків Богославець і Йосип Ґраґер розповіли, що їхній односелець Карпо Іванів, арештований 23 грудня 1932 року, говорив людям: „При царі Миколі хліба у нас вистачало, тому краще було б розігнати радянську владу, яка змушує нас працювати, а хліб вивозить за кордон, а нам доводиться голодувати".

Щоб посилити звинувачення, Мальцев написав, що арештований у 1919 році був учасником селянського повстання і розстрілу партизана Ройтмана.

Справа 75361:

Коли у жовтні 1932 року в селі Богданівці, Одеська область, проводили збори про хлібозаготівлі, на них виступив Пилип Пікалов і сказав: „Хліб забираєте, а ми залишаємось голодними. Минулого року голодували і в цьому будемо голодувати". Цю антирадянську заяву він повторив того ж місяця на зборах, де стояло питання про повернення хлібних авансів, виданих колгоспникам.

П. Пікалов служив в царській армії, а після революції очолив озброєну „банду", яка виступила проти радянської влади. Проти нього свідчили Павло Горбенко і Андрій Тарасенко. Помічник уповноваженого ДПУ Курбатов і районний уповноважений Володимир Калюжний 30 грудня 1932 року зажадали заслання П. Пікалова у північні краї на три роки. Але звинувачуваний Пилип Пікалов тієї голодної зими помер до суду.

Справа 75486:

У Голованівський районний апарат ДПУ (тепер – Кіровоградська область) в лютому 1933 року надійшло повідомлення, що в селі Розкішному з'явилися брати Кузьма і Апатій (він же Анатолій) Гуньки, вислані за межі Української СРР. К. Гунько був ув'язнений на три роки за контрреволюційну діяльність. А. Гунько був висланий з батьками без права повернення в Україну.

Розмовляючи з мешканцями села, брати стверджували, що голод (слідчий написав – „продовольчі труднощі") почався через ліквідацію одноосібного господарювання. Цю істину вони намагалися довести бриґадирові Єфремові Чамлаєві, селянам Парфентію Кучерявому, Петрові Яровому.
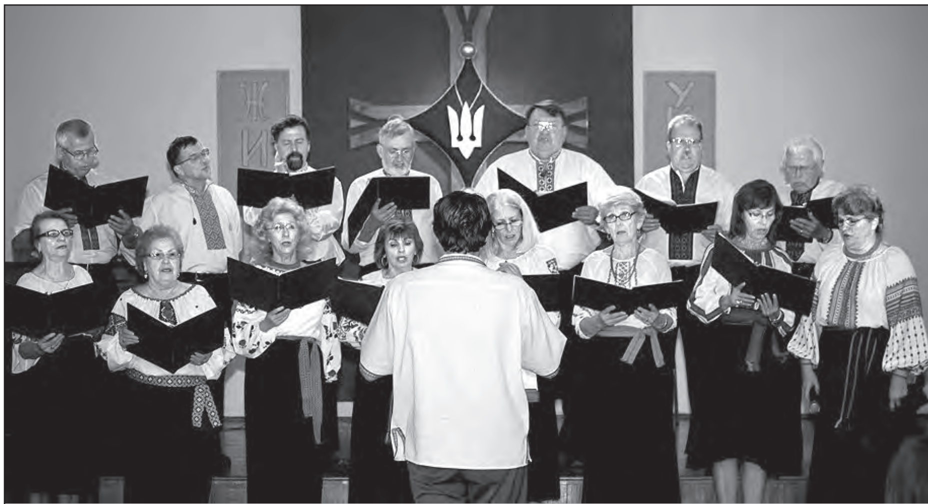
Уповноважений ДПУ Малишевський і районний уповноважений Самойленко визнали контрреволюційну діяльність братів доведеною.

Справа 67518:

В січні 1932 року у Дніпропетровській области проводилося вилучення зерна у мешканців села Куколівки Олександрівського району. Коли „бриґада з хлібозаготівель" прийшла до хати 35-річного селянина Василя Олійника, він побачив серед прибулих так звану „активістку" з свого села Уляну Танцюру. Обурений пограбуванням В. Олійник привселюдно побіцяв: „Я з вами ще розрахуюся".

Начальник Олександрівського районного відділення ДПУ Блінов погодився з пропозицією слідчого Логвиненка передати справу арештованого В. Олійника на розгляд Дніпропетровського обласного суду.

У Балтиморі відзначили 20-річчя незалежности України

Виступає хор Української греко-католицької церкви св. Михаїла під орудою Назара Калівошка. *Фото: Андрій Портянко*

БАЛТІМОР, Мериленд. – Українська громада 25 вересня в залі парафії Української греко-католицької церкви св. Михаїла відзначила 20-річчя незалежности України.

Святкування організував Осередок Всеамериканської громадської організації „Нова українська хвиля".

Парох о. Василь Сівінський розпочав свято спільною молитвою. У виконанні церковного хору під орудою Назара Калівошка пролунав гимн „Боже великий, єдиний". З вітальним посланням від Посла України у США Олександра Моцика виступив радник Посольства Василь Зварич.

Представник мерії Анна Вайт зачитала вітального листа від посадника Балтимору Стефані Ровліндз-Блейк.

Промовляли Христина Горбачевська, Андрій Чорнодольський.

Святкове дійство вела Люба Семущак, яка чудово співала і читала, а головне – надихала усіх присутніх на співучасть. Знакові українські твори виконав церковний хор під диригуванням Н. Калівошка.

Колектив Балтиморського осередку Спілки Української Молоді під керівництвом Анни Керди нагадав присутнім Акт проголошення незалежности, який супроводжувався віршованою молитвою. А виконані сумівцями танці захопили присутніх технічністю та артистизмом.

Авдиторія з щирим захопленням сприймала виступ Віри Мекфітерс, як і дуету В. Мекфітерс та Л. Семущак. Заля аплодувала альтистові Павлові Горбачевському за його професійне виконання.

Чи не найважливішими точками концерту були виступи найменших учасників-дошкільнят. Читали вірші, співали пісень і танцювали Софійка Ошийко, Роксолана Стельмах, Адріана та Дем'янко Калівошки, Софійка та Надійка Котики, Дем'янко Головчак. Наприкінці пролунав гимн України.

Христина Горбачевська

Наймолодші учасники концерту – Адріяна і Дем'янко Калівошки.

Заля аплодувала альтистові Павлові Горбачевському за його професійне виконання. *Фото: Андрій Портянко*

Присуджено „Нобелівські нагороди" Т. і О. Антоновичів

Роман Ференцевич

ВАШІНҐТОН. – Неофіційну назву „наших Нобелівських нагород" надав свого часу хтось із українських культурно-громадських діячів міжнародній благодійній Фундації, зареєстрованій 30 грудня 1980 року подружжям Тетяни з Терлецьких й Омеляна Антоновичів в американському штаті Мериленд.

30 років тому журі Фундації першим лавреатом премії Антоновичів оголосило відомого українського поета й письменника Василя Барку за його роман „Свідок для Сонця Шестикрилих". Від того часу аж до 2010 року такі нагороди одержало 60 лавреатів – українців і чужинців. Теперішня вартість нагороди – 10 тис. дол. Окремо, Фундація покриває лавреатам всі їхні витрати на приїзд, готельні приміщення та харчування.

Засновуючи свою благодійну Фундацію, О. й Т. Антоновичі у статуті ствердили: „Корпорація організована виключно для таких цілей: допомагати розвиткові культури України, включно, але не обмежуючись цими галузями, з українською літературою, історією, релігією, гуманітарними науками. Спонукувати, підтримувати і заохочувати досягнення у цмх ділянках і підтримувати порозуміння між українським та американським народами".

Подружжя Антоновичів здійснило свою першу після Другої світової війни подорож в Україну у жовтні 1988 року. З того часу вони майже щороку їздили туди. Від 1991 року нагороди Фундації вручаються часом також і в Україні – у Києві чи Львові.

Крім грошових нагород, коштом Фундації Антоновичів зведено в місті Долина величний пам'ятник борцям за Українську державу. Там же побудовано музей „Бойківщина" і відремонтовано церкву, у якій був хрещений О. Антонович. Вдячні долиняни перейменували більшу частину вулиці Адама Міцкевича на вулицю Антоновичів.

За гроші Антоновичів було проведено капітальний ремонт Львівської національної бібліотеки ім. Василя Стефаника, було перебудовано колишній палац Баворовських, де тепер розміщений Відділ мистецтв тієї бібліотеки. А у Києві Фундація Антоновичів подарувала 1 млн. дол. на реставрування будівлі, в якій міститься Бакалаврська бібліотека Києво-Могилянської академії. Тим часом у Ню-Йорку О. і Т. Антоновичі фінансували коштом 125 тис. дол. одну виставкову залю в новозбудованому Українському музеї.

Фундація Антоновичів спочатку виділяла фонди на ряд інших проєктів, у тому числі на стипендії й ґранти для українських та чужоземних науковців і їх стажування у престижних університетах. Останнім часом, наприклад, Фундація також запровадила у львівському Українському Католицькому Університеті стипендії студентам філософії і журналістики.

Меценати О. і Т. Антоновичі були незвичайно скромні, ніколи не дбали про якусь славу для себе, але водночас дуже прискіпливо стежили за тим, щоб їхні гроші не потрапляли до рук якихось спритних ділків від культури чи політики. Як розповідав д-р О. Антонович авторові цих рядків, Президент України Леонід Кучма неодноразово хотів нагородити його медалею, але він (О. Антонович) давав знати, що ніякої нагороди не прийме. Д-р О. Антонович не вважав Л. Кучму справді переконаним українцем.

Д-р Т. Терлецька-Антонович померла 23 вересня 2001 року у Вашінґтоні.

Д-р О. Антонович 7 вересня 2005 року повернувся з США на постійне проживання в Україні і помер у

(Закінчення на стор. 14)

На Союзівці відбувся з’їзд колишніх гімназистів і таборовиків

Ярослав Ликтей

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – 11 вересня на привітній Союзівці зустрілися колишні таборовики та гімназисти Байройту, Берхтесґадену, Карльсфельду, Ляндсгуту та Реґенсбурґу. 12 вересня у „Веселці“ відбулось відкриття зустрічі „Мандрівка в минуле“.

Координатор зустрічі Ігор Сохан привітав присутніх і запросив до слова представників таборових комітетів. Виступили Богдан Ґоль з Байройту, Оля Савчук і Ярко Салдан з Берхтесґадену, Петро Круль з Карльсфельду, І. Сохан з Ляндсгуту і Ліля Сохан з Реґенсбурґу.

Б. Ґоль, голова комітету студентів гімназій і мешканців таборів для архівів-виставки таборового життя, звітував про збирання матеріялів, знимок, книжок, фільмів, картин й інших речей з таборів. З зібраних речей мають зробити цифрові записи на дисках чи фільм. Треба також зробити виставку в Філядельфії та, по змозі, пересувну виставку, щоб інші українські осередки могли її побачити, а тоді експонати віддати до музеїв. Є намір поставити п’єсу з життя політичної еміґрації під заголовком „На Вавилонських ріках“ у Філядельфії і в інших місцевостях.

Учасники з’їзду колишніх гімназистів і таборовиків на Союзівці 12-13 вересня.

Щоб заробити гроші на ці проєкти, комітет приготував льотерію і провів на з’їзді мистецький ярмарок.

Програма таборів і гімназій відбулась о 3-ій год., а о 8-ій год. вечора була весела ватра. Ведучий програми П. Круль своїми жартами забавляв публіку, Микола Ставничий прочитав свій вірш, гімназисти з Реґенсбурґу заспівали сатиричну „Молитву до Магомета“ Л. Сохан. Слава Оранська заспівала „Плач реґенсбурґця, який не міг приїхати на зустріч“.

Ведуча Зоя Турчин представила байройтців, які гумористично моделювали купелеві строї, а тоді був показ „модних“ капелюхів. Насамперед, вийшла королева під звуки ґітари Ярослава Ликтея, а за нею – модельки в чудернацьких капелюхах, що викликало багато сміху. „Гандлярка“ Слава Білас дотепно продавала курку чи півника на базарі. І. Сохан розвеселив присутніх своїм читанням гуморески „Як старіється наша молодь“.

13 вересня на Союзівку насунулась густа мряка. Вона пестливо вмивала м’які пагінці та траву, пелюстки запашних квітів, віття та листочки кущів, кленів і дубів.

У церкві о. Володимир Пісо відправив Службу Божу, а опісля відслужив Панахиду за тих, що вже відійшли.

По полудні у „Веселці“ була доповідь д-ра Тараса Гунчака „Україна – 20 років незалежности“. Відеофільм показав колишній байройтець Микола Дармохвал.

Одначе, найбільше присутніх цікавило сучасне життя України. Було багато запитань і Т. Гунчак давав відповіді.

О 5-ій год. почався коктейль. На сцену вийшов бас-бандурист Володимир Мота, який виконав пісні: „Ой, нагнувся дуб високий“ Михайла Гайворонського на слова Миколи Голубця, уривок з поеми „Перебендя“ Тараса Шевченка й уривок з „Гайдамаків“ Оксани Тарнавської на слова Т. Шевченка, та пластову пісню „При ватрі“ Юрія П’ясецького на слова Юрія Старосольського. Цю пластову пісню Осип Стецура під звуки пластової струнної оркестри вперше заспівав на заключній пластовій ватрі 6 липня 1947 року, на ювілейному „Святі весни“ в околицях Мітен-

(Закінчення на стор. 11)

Пластовий курінь „Ті, що греблі рвуть" відбув раду

Пластовий курінь сеньйорок „Ті, що греблі рвуть".

ІСТ-ЧЕТГАМ, Ню-Йорк. — Пластовий курінь сеньйорок „Ті, що греблі рвуть" 12 серпня на оселі „Вовча тропа" провів свою раду.

На раду з'їхалися подруги з усіх кінців США, Канади та Европи, щоб послухати звітів Курінної старшини, окремих плавень з Австралії, України, Канади та США, вибрати новий провід. Рада відбулася під час цілотижневої Міжкрайової Пластової Зустрічі 6-13 серпня, котрою започатковано святкування 100-річчя Пласту.

На раді звітували провідниці окремих плавень, що в Північній Америці носять назви українських рік: в Канаді –„Золота Липа", в Ню-Джерзі – „Бистриця", у Бафало – „Лімниця", в Ню-Йорку – „Дністер", у Гартфорді – „Стрий". Крім того, існують в Україні „Черемош" і в Австралії „Дніпро", а також поодинокі членки в Англії та Німеччині. За Курінну старшину звітувала Марта Кузьмович та члени проводу.

Присутні члени вибрали новий Курінний провід до якого увійшли: Леся Лебедь – курінна, Христя Кохан – заступниця курінної в Америці, Дарка Ковалик – заступниця курінної в Канаді, Галя Потюк – заступниця курінної в Україні, Оксана Бачинська – писар, Марійка Колодій – скарбник, Оленка Юрчук – редактор „Вістовика", Марта Кузьмович – архівар, Х. Кохан – зв'язкова з старшими пластунками.

До Контрольної комісії вибрано Дарку Даревич, Софію Качор і Марту Боровик.

Рому Шипайло вибрано координатором програми „Вифлиємський вогонь миру".

Головною точкою дискусії було 100-річчя Пласту. Координатором подій з приводу відзначення 100-річчя Пласту є Христя Колос, яка розповіла про підготування відео для відсвяткування Першої пластової присяги, що відбулася у Львові 12 квітня 1912 року. Метою є записати на відео звукове заприсяження членів Пласту з усіх станиць і груп у всьому світі та представити його, як одну з заходів відзначення 100-річчя Пласту.

Під час Міжкрайової Пластової зустрічі курінь „Ті, що греблі рвуть" під керівництвом Л. Лебедь організував виставку сорочинок з різних пластових виховних і спеціялізаційних таборів, вишколів і мандрівок. Відвідувачі виставки, оглядаючи її з теплим відчуттям, пригадували й про свою участь в різних пластових заняттях.

Останній...

(Закінчення зі стор. 3)

їн Евросоюзу ґарантувати перспективу членства для України. А 27 столиць Европи не отримували згоди на це від своїх громадян. Замкнене коло, розірвати яке не здатен ні Ж. М. Баррозо, ні Анґела Меркель, ні Броніслав Коморовський, може розсипатися лише з плином часу. І єдиним способом підготування України до членства в Евросоюзі є Угода про асоціяцію.

Фактично, заявлена В. Януковичем вимога „перспективи членства" – це вимога розстелити перед нареченим килим з червоних троянд та запросити оркестру в умовах, коли господарі бережуть кожну копійку та бояться заікатися про поповнення в родині, тому що половина нинішніх родичів серйозно хвора.

Насправді ж, дієва Угода про асоціяцію незалежно від наявности там перспективи членства – це інтеґрація через непримітні двері службового входу, це інтеґрація „по факту", яка не дратує і не лякає еврочиновників, але за своєю суттю є обов'язковим етапом до набуття членства в Евросоюзі.

Але ми – не бідні родичі" – відповів В. Янукович Брюселеві. Ця фраза, сказана в інтерв'ю, видає весь біль нинішньої еліти. Вони справді не бідні родичі, щоб стояти перед Европою на колінах і благати про членство. Бо хіба є в А. Меркель таке „Межигір'я", як у Януковича? Звісно, немає! Хіба є у Ніка Клеґа такий маєток, як в Андрія Клюєва? Немає, про що ви? Або якщо порівняти кортежі прем'єр-міністра України та Чехії, то хіба можна уявити Миколу Азарова на скромненькій „Шкоді"? Звісно, ні. Це не ми бідні родичі, це вони – злидні.

Відмова України від одного союзу штовхає її в обійми до іншого. І Київ розпочинає масову інформаційну кампанію з підготування суспільної думки до інтеґрації в Митний союз з Росією, Білорусією та Казахстаном. Це – не лише виступи депутатів або слова В. Януковича про те, що Україні треба „пощупати" Митний союз і зробити остаточний висновок.

Журналісти з Волинської області, яка межує з Євросоюзом, повідомляють, що одночасно в чотирьох газетах почали виходити однакові статті з однаковими ілюстраціями, покликані заґітувати на користь Евразійського союзу Володимира Путіна. Спущено ці статті було по вертикалі зі столиці.

У 2003 році британський науковець Тімоті Ґартон Еш зробив спеціяльний випуск газети „Вол-Стріт Джорнал", де спробував змалювати прогнозу на майбутнє. За його сценарієм, в 2021 року Україна мала вступити до Евросоюзу.

Половина часу, відведеного англійським ученим на цей процес, уже прожита. І на сьогодні, станом на жовтень 2011 року, Україна з її законами, політиками, прокурорами і суддями є приблизно на тій же відстані від Евросоюзу, як і тоді. Т. Ґ. Еш виявився невиправним оптимістом. В далекому 2003 він не міг уявити, що через 10 років Україною і далі керуватиме пострадянський автократ зі звичками білоруса Олександра Лукашенка.

Отже, що втрачає простий громадянин України після відмови В. Януковича від зближення з Евросоюзом? Як мінімум, примарну надію на те, що колись вони зможуть їздити до Европи без віз.

Уже зараз зрозуміло – ні еврочиновники в Брюселі, ні керівники европейських урядів у своїх столицях не погодяться на скасування віз для держави, де офіційно визнано факт наявности політичних в'язнів.

Тобто, в разі укладення Угоди про асоціяцію, яка є індикатором для ідентифікації України як европейської держави, безвізова надія існувала. Без угоди – на це навіть не варто сподіватися.

Бачення В. Януковичем стосунків України та Евросоюзу нагадує ситуацію, в яку щоразу потрапляє український потяг ч. 29 „Київ-Берлін". Оскільки в Україні та Европі ширина між рейками різна, кожного разу на кордоні протягом декількох годин українському потягу міняють колісні пари. Тобто підлаштовують під европейський стандарт.

Але заявлене В. Януковичем аналогічне тому, якби віднині „Укрзалізниця" оголосила вимогу – якщо Европа хоче і далі, щоб їхніми коліями курсував наш потяг „Каштан", вона має переробити відстань між рейками на українську ширину. А якщо Европа не готова – то ми можемо почекати. На запасній колії. Або поки поїдемо за маршрутом „Київ-Москва".

Щоправда, при цьому забули запитати згоду пасажирів цього потягу на такі зміни в маршруті.

(„Українська правда", 20 жовтня)

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 10)

вальду.

Після цього почався бенкет і забава під музику Тараса Гринюка.

14 вересня гімназисти з таборовиками зібрались, щоб обговорити підсумки проведеної праці, запропонувати проєкти на наступний рік і вибрати управу. Склад управи залишився без змін.

О 2-ій год. відбулось закриття зустрічі. І. Сохан відкрив збори. Присутні вибрали знову І. Сохана головою комітету, заступниками стали голови таборів, а секретарем залишилась Володимира Біланюк.

Веселим вечером закінчилась приємна зустріч.

Адміністратор оселі Соня Семанишин з управою Союзівки доклали всіх зусиль, щоб побут на Союзівці був приємним. На з'їзд прибули з Байройту – 21 особа, з Берхтесґадену – 12, з Карльсфельду – 10, з Ляндсґуту – чотири, з Реґенсбурґу – 18, разом – 65 осіб. Крім того, ще були гості з США та Канади. Мирослав і Ярослава Надбережні прибули з далекої Каліфорнії.

Патріярх УГКЦ Святослав Шевчук відвідав парафію в Палатайні

ПАЛАТАЙН, Ілиной. – 26 вересня Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав Шевчук вшанував візитою парафію церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії.

Центром цієї події в житті церкви стала Літургія, відслужена Патріярхом, у якій також взяли участь Єпископ Річард Семінак з Чикаґо; митрофорний протоєрей о. Андрій Чировський; протоєрей о. Михайло Кузьма, оо. Ярослав Мендюк, Богдан Налисник, Леонард Корчинський, Ігор Кошик, Андрій Плішка і Джеймс Бенкстон.

У своїй проповіді Патріярх Святослав нагадав усім присутнім, що „центром апостольської традиції Католицької Церкви є сам Христос".

Патріярх благословив ґранітні таблиці на пам'ять про візиту. Парафіяни мають намір розмістити таблиці в новій церкві, яку вони сподіваються звести в найближчі роки.

Близько 175 парафіян, гостей та членів української громади брали участь в Літургії. Процесія духовенства з церковними хоругвами ввела Патріярха Святослава до входу в церкву, де протоієрей о. М. Кузьма передав Патріярхові хрест як знак влади. Патріярха вітали квітами, хлібом і сіллю представники Сестрицтва Апостольства Молитви і Парафіяльної ради.

Патріярх Святослав благословив образочки на згадку про відвідини Церкви Непорочного Зачаття.

Ірена Маґера

Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав Шевчук у Палатайні, Ілиной.

Під час Служби Божої в Церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії.
Фото: студія „Photography by Stanley"

Візита Патріярха...

(Продовження зі стор. 1)

фері він дозволив одному з юнаків доторкнутися до його панагії та пояснив, як важливо є допомогти молоді наблизитися до священичого і монашого життя, щоб вони могли серйозно розглядати цей напрямок, як можливий вибір життєвого шляху.

У церкві свв. Володимира і Ольги Патріярха вітала молодь в українських строях, а також члени Пласту та Спілки Української Молоді, духовенство парафії та громадські діячі. Всі, що зібралися, взяли участь у відправі Акафісту до Покрову Пресвятої Богородиці.

Парафія свв. Володимира і Ольги була останньою зупинкою паломництва ювілейної ікони Покрови Пресвятої Богородиці над єпархією Св. Миколая. Написання ікони замовив Владика Річард, і ця ікона відбула 18-місячне паломництво по парафіях єпархії.

Акафіст, що розпочався в церкві свв. Володимира і Ольги, продовжився в катедрі св. Миколая. Відправу Акафіста завершив Патріярх Святослав, після чого знову промовляв до вірних.

Понад 550 осіб з центральних і західних штатів були присутні на величавому бенкеті ввечорі.

На бенкеті були присутні церковні єрархи, духовенство, громадські провідники, представники різноманітних організацій. Патріярха Святослава вітали довгими, теплими та бурними оплесками.

У своїй промові Патріярх Святослав зазначив, що саме існування цієї єпархії, як важливої частини Української Католицької Церкви, її створення, діяльність, як також і цей її ювілей є великим Божим даром. Він поділився своїми розважаннями над історією єпархії та згадав багатьох працьовитих та

(Закінчення на стор. 15)

Ювілейну Ікону Покрови Богородиці над Єпархією несуть в процесії о. Богдан Налисник, ректор катедри св. Миколая та о. Олег Кривокульський, парох церкви свв. Володимира і Ольги.

Ювілейна конференція зібрала 150 українських студентів шкіл українознавства з усіх околиць Чикаґо.

Відзначено 25-річчя парафіяльної бібліотеки у Пармі

ПАРМА, Огайо. – 2 жовтня у відновленому шкільному будинку відбулося урочисте відзначення 25-річчя парафіяльної бібліотеки при Українському православному соборі св. Володимира, заснованої у 1985 році в честь 1000-ліття Християнства в Україні. Заступники настоятеля о. Михайло Гонтарук і о. диякон Ігор Махлай координували програму. Члени організаційного комітету в співпраці з Дорін Джоган – головою парафіяльної управи, паніматка Анна Гонтарук, Анна Шилінґ та Люся Комічак приготували частування.

Учасники відзначення 25-річчя бібліотеки при Українському православному соборі св. Володимира в Пармі, Огайо.

Парафіяни і громада Великого Клівленду були запрошені ознайомитись з бібліотекою, де влаштована виставка релігійних і культурних надбань, з кімнатою пам'яті жертв Голодомору, де міститься фотоґалерія і експонати документів, з Школою бандури та виставкою кобзарства.

Урочисте відзначення відкрив молитвою настоятель о. М. Гонтарук, подякував всім присутнім за таку численну участь, а також всім працівникам, що протягом 25 років з доброї волі уможливили існування і розвиток бібліотеки.

Бібліотекар Галина Норка розповіла про книгозбірню і заохотила присутніх користатись бібліотекою.

Бібліотека була заснована 2 лютого 1985 року. Велика таблиця, роботи Давида Возняка, з вибаррбованим написом „Свято-Володимирська бібліотека присвячена Тисячоліттю Хрещення України" завжди радо вітає всіх, хто приходить до бібліотеки.

Церковна управа виділила кімнату для бібліотеки в шкільному будинку при культурному осередку. Книжки бібліотеки Рідної школи українознавства при парафії були передані до громадської бібліотеки. З того часу бібліотека почала розвиватись завдяки громаді, яка підтримувала її фінансово, та дарувала книги, журнали і відеокасети. Пізніше, під керівництвом д-ра І. Махлая, створили кімнату в пам'ять жертв Голодомору.

Першими членами організаційного комітету з створення бібліотеки у 1985 році були настоятель парафії о. Степан і паніматка Анна Ганкевичі, о. Юрій Галиця, Омелян Павлишин, Михайло і Таня Доброноси, Євген Бойко, Михайло Джоґан, Марія Сулим, Г. Норка.

Протягом 25 років бібліотека вислала багато книжок і журналів, переважно друкованих у діяспорі, в Україну – в міські бібліотеки і окремим особам до Києва, Львова, Донецька, Полтави, Харкова, Сум, Кролевця, Запоріжжя, Луцька, Хмельницького та Симферополя.

З часом було відновлено будинок, в якому бібліотека має велику кімнату, устатковану для розміщення книжок, читальню і прибудову для старих примірників і матеріялів архівного збереження.

Важливим досягненням бібліотеки за 25 років було постійне зростання членства і успішна збірка книжок різної тематики українською та англійською мовами. На сьогодні бібліотека має понад 8,000 примірників. Бібліотека повсякчасно пристосовується до потреб читачів. Людмила Ровінська переводить каталоги на комп'ютерну технологію.

Години праці бібліотеки пристосовані до часу занять в школах українознавства, українських народних танців, бандури, гончарства і малювання. Особливо для Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка при соборі св. Володимира бібліотека стала джерелом парафіяльного життя обіч церковних організацій. Під час шкільних занять у бібліотеці працюватиме Люба Мойсієнко.

Співпрацівниками бібліотеки протягом 25 років були Антоніна Шийка, Таїса Махлай, Ірина Галиця, Олена Наріжна, Едіта Морозинська, Ліда Середа, Люба Філяк, Вікторія Бечка, Люся Лебідь, Ліда Ровінська, Наталя Блашків, Оля Самоха, Мар'яна Наконечна, А. Шилінґ, А. Ганкевич, Марта Штеляк, Валентина Глух, Л. Ровінська.

Цього року в управі бібліотеки працюють настоятель собору св. Володимира о. Іван Наконечний (почесний голова), о. М. Гонтарук, о. диякон І. Махлай, Г. Норка, А. Шилінґ, В. Глух, Л. Ровінська і Л. Мойсієнко.

Іван Норка

Письменник Василь Шкляр зустрівся з громадою

ДІТРОЙТ. – 30 серпня український письменник Василь Шкляр на запрошення громадського комітету з відзначення 20-ої річниці Незалежности України і Українського культурного центру завітав у Дітройт, де відбулася презентація його книги „Залишенець. Чорний Ворон". Перед зустріччю більшість присутніх змогли придбати книгу або авдіокнигу, а дехто прийшов з придбаною раніше.

Голова Українського культурного центру Андрій Дужий представив гостя і запросив до слова. В. Шкляр з подивом зауважив, що в Америці він скрізь чує рідну мову, бачить українські церкви, будинки, школи і організації, аж душа радіє.

В. Шкляр поділився думками щодо політичної ситуації в Україні, а також розповів про події, які лягли в основу написання книги.

Народ хоче знати правду, що стверджує високий попит на книжку „Чорний Ворон", в якій говориться, що українці не прийняли комуністичну окупацію. Кривава боротьба повстанців тривала до 1930 року, що влада тримала у суворій таємниці перед світом. Тому автор з групою прихильників вирішили створити художній фільм, щоб відкрити перед народом правду, яку від нього приховують досі.

Після доповіді В. Шкляр відповів на численні запитання присутніх. На запитання про дальші творчі пляни В. Шкляр відповів, що думає написати роман „Отаман Маруся", в якому теж буде описана боротьба українських повстанців проти червоних окупантів. Головним персонажем буде 17-річна дівчина Олександра Соколовська (Маруся), яка стане отаманом загону з 300 повстанців і буде мстити ворогам за смерть своїх трьох братів – Олекси, Дмитра і Василя та всіх загиблих повстанців.

Громада Дітройту зібрала гроші на фільм, які письменник попросив покласти на окремий рахунок до часу, коли почнеться фільмування. Усі, хто хоче допомогти в здійсненні цього проєкту і пришле свій даток, будуть згадані у фільмі.

Катерина Ткачу

Учасники зустрічі в Дітройті (зліва): Ліда Вроблевська – член комітету, письменник Василь Шкляр та Андрій Дужий – голова Українського культурного центру.

Присуджено...

(Закінчення зі стор. 9)

Львові 28 лютого 2008 року. Обоє вони поховані на Личаківському цвинтарі у гробниці родини Лопатинських.

Задовго перед своєю смертю д-р О. Антонович зробив усі леґальні заходи, необхідні для того, щоб міжнародна Фундація ім. О. й Т. Антоновичів продовжувала свою благодійну діяльність. Тепер Фундацією керують їхні племінники д-р Ігор Воєвідка, д-р Андрій Левицький і д-р Роман Слоневський.

Згідно зі статутом, керівництво Фундації запрошує до журі нагород видатних і загальновизнаних учених-гуманітаріїв, які добирають кандидатів на нагороди. Остаточне рішення щодо вибору лавреата залишається за дирекцією Фундації.

Цього року журі Фундації (д-р Марта Богачевська-Хом'як – голова, д-р Роман Шпорлюк та д-р Тамара Гундорова – члени) запропонувало нагородити двох видатних сучасних істориків: італійця Андреа Ґраціозі та українця Станіслава В. Кульчицького. Керівництво Фундації прийняло рекомендацію жюрі.

А. Ґраціозі є професором історії Неаполітанського університету. Він досліджує історію України, СРСР і Росії. Проф. А. Ґраціозі є кавалером ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня за вагомий особистий внесок у дослідження голодоморів в Україні, привернення уваги міжнародної спільноти до визнання Голодомору 1932-1933 років актом геноциду українського народу, за активну громадську діяльність щодо вшанування жертв трагедії.

С. Кульчицький – доктор історичних наук, професор, працює в академічному Інституті історії України, очолює відділ історії України 1920-1930-их років. Він має 1,800 наукових і науково-популярних праць, у тому числі 50 монографій і підручників. С. Кульчицький є 0головним редактором збірника наукових праць „Проблеми історії України: факти, судження, пошуки".

Урочисте вручення нагород обом лавреатам відбудеться 19 листопада у Посольстві України у США.

Візита Патріярха...

(Закінчення зі стор. 13)

відданих Церкві провідників та їхню працю для добра української Церкви і громади.

У своїй промові Владика Річард зосередив увагу присутніх на образі єпархії як колеса, і закликав присутніх не перебувати за його межами, але залучатися активно до праці центральної частини механізму, що символізує єпархію.

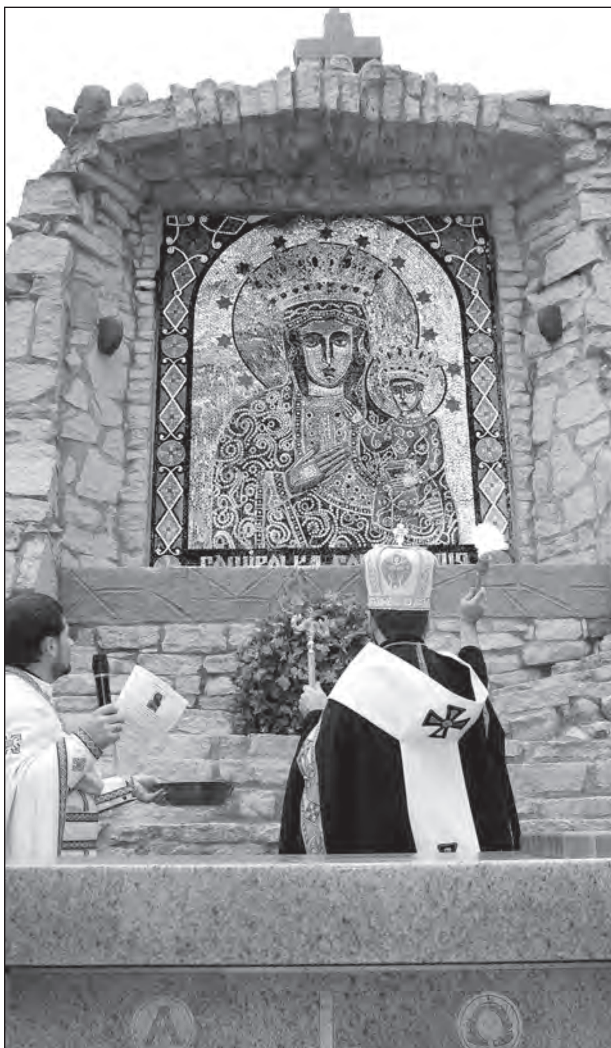
Українська капеля бандуристів, у складі якої є 45 музикантів з Канади і США, розпочала офіційну програму святкувань концертом, який включав твір „Конотоп", написаний засновником капелі Григорієм Китастим.

Патріярх Святослав повернувся до Українського Села, щоб приготуватися до подячної Архиєрейської Божественної Літургії в катедральному храмі св. о. Миколая. Це була основна подія візити.

Патріярх Святослав, Митрополит Стефан Сорока, кардинал Френсіс Джордж, Владика Річард, Владика-емерит Василь Лостен та Єпископ Іван Бура, єпарх Парми, стояли перед будинком єпархіяльної канцелярії, а поруч проходила урочиста процесія духовенства і вірних

Під час Архиєрейської Божественної Літургії (зліва): Єпископ Павло Хомницький, Владика Річард Семінак, Патріярх УГКЦ Святослав (Шевчук), кардинал Френсіс Джордж та Владика-емерит Інокентій Лотоцький, ЧСВВ.

Патріярх Святослав в Українській католицькій парафії св. Йосифа Обручника поблагословив ґроту з мозаїчною іконою Гошівської Божої Матері.

із 33 парафій єпархії св. Миколая, учнів та вчителів школи св. Миколая в Чикаґо, представників Пласту і СУМ, багатьох єпископів та священиків, які були запрошені співслужити під час Літургії в катедральному храмі св. Миколая.

Патріярх приєднався до святкової процесії під час входу до храму, де у притворі його зустріли хлібом і сіллю душпастирі та миряни.

В церкві зібралося понад 1,800 вірних. Під час Літургії в святилищі було 17 архиєреїв, понад 40 священиків і дияконів. Співав хор Української капелі бандуристів.

Кардинал Ф. Джордж привітав єпархію з ювілеєм, пригадавши основні моменти з єпархіяльної історії та тісної співпраці з Чикаґською Архидієцезією.

Патріярх Святослав у своїй проповіді відзначив велике число представників з 33-ох парафій, які були присутні на святкуваннях, і подякував всім, хто приїхав здалеку, щоб взяти участь у святковій відправі з нагоди золотого ювілею єпархії.

Патріярх Святослав наголосив на важливості єднання вірних різних парафій, бо це сприяє розвиткові духовного життя вірних, збереженню традицій Української Католицької Церкви.

Після цього відбулося неформальне прийняття для духовенства і вірних в авдиторії школи св. о. Миколая.

День 25 вересня Патріярх Святослав розпочав з візити до Української католицької парафії св. Йосифа Обручника у південно-західній частині Чикаґо, де поблагословив ґроту з мозаїчною іконою Гошівської Божої Матері, що була пошкоджена нещодавно гураґаном.

Вранці 26 вересня Патріярх відвідав Українську католицьку парафію Непорочного Зачаття в Палатайні, Ілиной, де після Божественної Літургії поблагословив наріжний камінь майбутнього храму.

Після цього Патріярх Святослав відвідав Українську Американську Федеральну Кредитову Спілку „Самопоміч", де його зустрічали члени Ради Директорів. Згодом відбулися зустрічі в членами дирекції фундації „Спадщина".

Патріярх Святослав також відвідав Український інститут модерного мистецтва, де оглянув виставку відомих українських митців та зустрівся з проводом інституту.

На закінчення Патріярх Святослав відвідав головний офіс Української Католицької Освітньої Фундації, що приготувала прийняття на честь візити Патріярха.

27 вересня, в останній день візити Патріярха Святослава до Чикаґо, за Юліянським календарем вірні святкували величне свято Воздвиження Чесного Хреста.

У цей день зранку Патріярх Святослав разом з Владикою Річардом, Владикою Северином Якимишиним, ЧСВВ, та духовенством відслужив Архиєрейську Божественну Літургію в храмі Української католицької парафії свв. Володимира і Ольги.

Патріярх повернувся в Україну, залишивши усіх, хто вітав його і слухав, сповненими незабутніх вражень. Патріярх побачив і відчув їхню віру і відданість, прив'язаність до традицій Церкви, яку він нещодавно очолив.

Марія Кульчицька

Виступ Української капелі бандуристів під час бенкету.

День діяспори відбувся в 42-му Відділі ООЧСУ

На сцені – вчителі Школи українознавства. *Фото: Мирон Кійко*

Співає Христина Шафранська.

ЮНІОНДЕЙЛ, Ню-Йорк. – Щоб допомогти молоді бодай частинно пізнати історію українського організованого життя в Америці, 42-ий Відділ Організації оборони чотирьох свобод України (ООЧСУ) вирішив розпочати новий цикл імпрез під назвою „День еміґранта". Кожного року ця імпреза має бути присвячена іншій темі з історії України чи еміґраційного життя.

Перша імпреза відбулася в 2009 році і була присвячена загальній історії українського церковного і громадського життя в Америці. „День еміґранта" в 2010 році було присвячено історії українського поселення на Лонґ-Айленді, Ню-Йорк. Цього року назву імпрези змінено на „День діяспори". Її присвячено Світовому Конґресові Українців.

Імпреза відбулася 2 жовтня в залі Українського католицького центру св. Володимира в Юніондейлі, Ню-Йорк. Вже увійшов в традицію спільний сніданок, призначений на дружні розмови учасників.

Офіційну частину програми відкрила голова 42-го Відділу ООЧСУ Катерина Мицьо, яка привітала парохів обох українських церков і всіх присутніх і розповіла, що українська громада в різних країнах світу в часі довголітнього поневолення України була немов її амбасадором у світі, одиноким голосом правди про Україну. К. Мицьо пояснила, що ідея влаштовувати „День діяспори" з'явилася в журбі про майбутність української громади, яка має за собою вже багато років своєї активности в Америці.

К. Мицьо попросила до слова першого заступника голови Андрія Шуля, який українською і англійською мовами розповів про українців діяспори, а відтак попросив до слова Аскольда Лозинського.

А. Лозинський, коли був президентом Світового Конґресу Українців, відвідав майже всі країни, де живуть українці, зустрічався з громадськими діячами, пізнав їхні проблеми і їхній потенціял. Зустрічався також з представниками державної влади, від яких домагався права для українців мати свої церкви, школи, бібліотеки, газети, необхідні для нормального розвитку української культури. На кінець свого слова А. Лозинський наголосив на необхідності зберегти українську діяспору організованою, щоб причинитися до розбудови Української держави.

К. Мицьо попросила заступницю Роксоляну Левенець до проведення мистецької програми. Приготування такої програми – це велика праця і посвята окремих людей. В першу чергу, вчительки співу при Школі українознавства Люди Ґрель, яка вже довгі роки не тільки готує дітей до виступів, але і сама радо виступає як солістка. Інеса Тимочко-Декайло, талановита скрипалька, також не тільки виступає на імпрезах, але також готує до виступу своїх учнів.

Мистецьку програму розпочав вчительський колектив Школи українознавства і хористи з церкви св. Михаїла, які виконали пісні „Краю мій" і „Мій рідний край". В дальшому були виступи дітей і танцювальної групи „Мрія" під проводом Орландо Паґана. Молоді скрипалі Андрій і Данило Михайлишини і Максим Турко під проводом І. Тимочко-Декайло заграли кілька мелодій. Максим Єдиняк заграв на гітарі пісню „Рідна мати моя", Христя Шафранська заспівала дві пісні.

Мистецьку частину програми закінчив виступ вчительського гуртка піснею „За правдиву Україну". Потім присутні заспівали „Ще не вмерла Україна". Музичне озвучення програми забезпечив Валерій Ґрель.

Після закінчення програми А. Шуль подякував всім учасникам і попросив пароха Української католицької церкви св. Володимира о. Василя Гринькова і пароха Української православної церкви св. Михаїла о. Ярослава Думанського до проведення молитви.

Після обіду, який приготували Анна Кійко, Люба Мицьо і Марія Щерба, любителі танців ще довго забавлялися під музику Михайла Долинського.

Катерина Мицьо

Відбулася перша осіння родинна прогулянка на оселі СУМ

ЕЛЕНВІЛ, Ню-Йорк. – 8-9 жовтня відбулася перша осіння родинна прогулянка на Оселі Спілки Української Молоді. На свіжому повітрі, під синім небом та з ідеальною погодою „бабиного літа" 26 членів молодшого юнацтва зібралися на різні заняття, гри та забави. Осінню прогулянку організував 54-ий Відділ Юнацтва СУМ „Херсонес" з Стемфорду, Конектикат.

Прогулянка почалася апелем, після якого діти прослухали цікаву гутірку, де вони навчилися орієнтуватися за картою та вживати компас. Відразу після цього вони мали нагоду використати свої нові вміння в змаганні разом з батьками. Також діти ознайомилися з історією життя українських героїв ХХ ст. Степана Бандери, Юрія Шухевича, Євгена Коновальця та Симона Петлюри. Далі юнацтво мало гутірку про найбільш відомі сузір'я на небі і спостерігали нічне небо через потужний телескоп.

9 жовтня всі спільно молились в Українській католицькій церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Ню-Йорк. Після повернення, учасники прослухали ще кілька лекцій про першу допомогу, теренознавство, зав'язування корисних вузлів та провели дискусію про сучасну Україну та вплив СУМ на національне будівництво. Не обійшлося без гри у футбол впродовж цих днів.

Викладачами під час прогулянки були Юрій та Ігор Стецки, Віктор Курилик, Тарас Гнатишин, Степан і Петро Прятки – всі члени Осередку СУМ в Ню-Йорку, Ігор Мірчук з Осередку СУМ у Філядельфії та Северин Гуменний з Відділу СУМ у Стемфорді.

Таня Прятка

Прогулянка почалася апелем. *Фото: Таня Прятка*

Гутірку проводить Віктор Курилик.

УКРАЇНА І СВІТ

Триєдине свято об'єднало громадян

Віче в парку ім. Тараса Шевченка відбулося під прапорами Всеукраїнського об'єднання „Свобода". Фото: Володимир Мусяк

КИЇВ. – 14 жовтня у столиці було відзначено три надзвичайно важливі для кожного побожного та патріотичного українця свята: свято Покрови Пресвятої Богородиці, День українського козацтва і День заснування Української Повстанської Армії. Була складена оптимальна програма, і всі охочі могли долучитись на ту чи іншу годину до святкування.

Свято почалося у Мамаєвій Слободі, де відбувся „День відкритих дверей". Урочистості до Дня українського козацтва включали концерт козацьких та фольклорних колективів, кобзарів, лірників, показовий виступ найкращого в Европі кінного козацького каскадерського підрозділу під орудою отамана Олега Юрчишина, виступ Заслуженого артиста України Тараса Компаніченка, фехтування на шаблях, стрільбу з лука (Печерська сотня реєстрового козацтва Предримирського – армія Богдана Хмельницького – під орудою курінного отамана Олександра Харченка), козацький куліш та гарбузову кашу. Закінчилося свято пострілами козацьких гармат, фальконетів, ожиг, мортир та традиційною етно-дискотекою.

Паралельно з святкуванням в Мамаєвій Слободі, в Києві, відбулася Служба Божа у церкві св. Миколи Чудотворця на Аскольдовій могилі. Після спільної молитви націоналісти вишикувалися у колону і, скандуючи „Слава Україні! Героям слава!", „Слава Нації! Смерть ворогам!", вирушили до площі Слави. Спершу підійшли до каменя, що стоїть на місці знищеного Микільського (Миколаївського) собору, де священик о. Дем'ян відслужив Молебень. Далі на площі перед готелем „Салют" відбулося символічне відкриття пам'ятника Іванові Мазепі. Відкрили його представники всіх присутніх патріотичних партій і організацій. В знак пам'яті про гетьмана – люди довго скандували „Мазепа – наш герой!". З промовами виступили голова Конґресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, заступник голови Спілки офіцерів України Євген Лупаков, заступник голови Української республіканської партії Олександер Ушинський, Ігор Мазур („Тополя") з Української Національної Асамблеї–Народної самооборони, який розповів присутнім, що пам'ятник І. Мазепі є точною копією того, який у 1960-их роках хотіли встановити члени Організації Українських Націоналістів у Стокгольмі під час візити Микити Хрущова, але шведська влада не дозволила це зробити.

Опісля колона вирушила на Банкову вулицю, щоб вручити Президентові „свічу ненависті".

Потім всіх охочих запросили на спільну Молитву до собору св. Софії Українська Православна Церква Київського патріярхату, Українська Автокефальна Православна Церква і Українська Греко-Католицька Церква. Після спільної молитви відбувся концерт духової музики.

Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові відбулося віче. Майдан був вщент заповнений патріотами, яких прийшло понад 10 тис. осіб. Промовляли голова Тернопільської обласної ради Олексій Кайда, голова Івано-Франківської обласної ради Олександер Сич, голова Сумської організації об'єднання „Свобода" Ігор Мірошніченко, голова Київської міської організації „Свободи" Андрій Іллєнко, депутат Львівської обласної ради Юрій Михальчишин, голова Харківської „Свободи" Ігор Швайка, голова Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Олег Тягнибок. 84-річний голова Білоцерківської станиці Братства вояків ОУН і УПА Теодор Дячун виголосив „Декалог Українського Націоналіста".

Коли віче закінчилося, учасники стали у колону і рушили на Михайлівську площу, де вже чекала сцена і мав початися святковий концерт за участи відомих українських гуртів. Колону замикав чималенький стрій спецпідрозділу „Беркут" у повному обладунку. Такі ж спецпідрозділи вишикувалися уздовж вулиці. Але все пройшло мирно.

На Михайлівській площі виступили Сергій Василюк і його гурт „Тінь Сонця", а також гурти „Рутенія", „Плач Єремії", „От Vinta", „Кому вниз".

Володимир Мусяк

Хода патріотів Володимирською вулицею до Михайлівської площі.

Представники Конґресу Українських націоналістів на Михайлівській площі, де відбувся святковий концерт. Фото: Володимир Мусяк

14 жовтня у Києві було вшановано пам'ять Героїв України Романа Шухевича (зліва) та Степана Бандери. Фото: Володимир Мусяк

Віче протесту відбулося в Києві

Делеґація з Дніпропетровська закликала до опору режимові.
Фото: Олександер Вівчарик

КИЇВ. – Уже традиційно на свято Покрови Пресвятої Богородиці українські націоналістичні партії і організації провели в Києві віче біля пам’ятника Тарасові Шевченкові, присвячене 69-ій річниці створення Української Повстанської Армії.

Патріоти також пройшли маршем від парку Т. Шевченка, що навпроти Національного університету, Володимирською вулицею до Михайлівського собору. Головним організатором заходу було Всеукраїнське об’єднання „Свобода". У ньому взяли участь представники Конґресу Українських Націоналістів, Української Національної Асамблеї-Народної самооборони (УНА-УНСО) і партії „Батьківщина". Останні не є націоналістами, однак, судовий процес над провідником „Батьківщини" Юлією Тимошенко змусив їх шукати союзників.

На жаль, дехто намагався витіснити прихильників Ю. Тимошенко з віча, але керівники ВО „Свобода" таки надали слово народному депутатові від Бльоку Юлії Тимошенко і „Батьківщина" у Верховній Раді Юрієві Одаричеві, котрий передав присутнім слова підтримки від засудженої.

Представники „Свободи" – голова Львівської обласної ради Олег Панькевич, Тернопільської обласної ради – Олексій Кайда та Івано-Франківської – Олександер Сич жорстко і справедливо критикували „окупаційну владу", зокрема за політичні переслідування, економічні негаразди, переписування української історії, приховування від народу правдивої інформації про діяльність Української Повстанської Армії, виступали за визнання 14 жовтня загальнонародним святом.

У висліді було прийнято резолюцію, в якій від Президента України Віктора Януковича вимагали припинення політичних репресій, відставки уряду Миколи Азарова, припинення повноважень чинної Верховної Ради, оголошення позачергових парляментських виборів та офіційного визнання ОУН і УПА.

У цей же час розгорнулися справжні бойові дії біля Кабінету міністрів України, куди ще вдосвіта прибули гірники з Луганщини. Їхня акція була протестом проти свавілля реґіональної „вугільної мафії", яка навмисне доводить шахти до банкрутства, щоб потім їх за безцінь викупити. Очолило акцію об’єднання громадян „Трудовий рух „Солідарність". Коли шахтарям здалося, що в уряді їх ніхто почути не хоче, розпочався штурм будинку, який міліція ледве стримала.

На тлі цих всенародних протестів нікчемний вигляд мали представники лівих сил, які чатували біля пам’ятника Володимирові Ленінові, щоб захистити його від можливих зазіхань. А тим часом націоналісти 10-тисячною колоною крокували до Михайлівського майдану, де відбувся концерт.

Окружний адміністративний суд Києва заборонив проведення віча „Захистимо місто-герой від бандерівської нечисти" якоїсь невідомої нікому Конфедерації праці України. Як бачимо, вчорашні темні сили здаватися не хочуть. Тож небезпідставно Ірина Фаріон з „Свободи"заявила на вічу: „Нація повинна сама потурбуватися про свій захист".

Олександер Вівчарик

Ірина Фаріон закликала присутніх подбати про захист України.

З Лохвиці – на столичне віче

Делеґація з Лохвиці прибула до Києва на віче.

ЛОХВИЦЯ, Полтавська область. – 14 жовтня на велелюдному урочистому віче та зборах депутатів місцевих рад від Всеукраїнського об’єднання „Свобода", що відбулися цього дня у Києві, в числі інших представництв українських реґіонів, побувала також і делеґація районної організації ВО „Свобода", очолювана її головою адвокатом Олександром Панченком.

Лохвицькі свободівці зустрілись з ветеранами Української Повстанської Армії та Організації Українських Націоналістів, пройшли разом з ними вулицями Києва у Марші слави УПА „За соціяльне і національне визволення".

Прес-служба районної організації ВО „Свобода"

У Кривому Розі вшанували героїв

КРИВИЙ РІГ.– 14 жовтня місто руди і металу вперше в своїй історії відзначило день створення Української Повстанської Армії. Учасники заходу, скандуючи патріотичні гасла, пройшли маршем центральними вулицями Кривого Рогу. Зупинившись біля пам’ятника жертвам політичних репресій, учасники заходу вшанували хвилиною мовчання полеглих за волю України. Далі організована колона патріотів рушила до пам’ятника Тарасові Шевченкові.

Біля монументу Великому Кобзареві учасники заходу виконали державний гимн України та гимн Організації Українських Націоналістів.

Слово було надано ветеранові УПА Степанові Петрову, який незабаром відсвяткує своє 90-річчя. Він закликав патріотичну молодь гідно продовжити справу героїв і надалі стояти на захисті українських інтересів, завжди ставлячи інтереси нації понад свої. Не зважаючи на дощову погоду, яка переросла в потужний градобій, жоден патріот не покинув урочистостей.

Рінат Ковбаснюк

Святкова хода у Кривому Розі.

У Донецьку святкували день Покрови

ДОНЕЦЬК. – Пластуни, члени Національної скавтської організації Пласт 13 жовтня разом з членами Православного братства св. праведного Петра Калнишевського організували перегляд художнього фільму „Нескорений", який розповідав про життя видатного пластуна, головного командувача Української Повстанської Армії Романа Шухевича. На перегляд фільму прийшли люди різного віку.

14 жовтня була Служба Божа і спільна трапеза, а 15 жовтня пластуни станиць Донецьк та Авдіївка влаштували тереновий змаг у центральному парку Донецька, де поділилися на команди й бігали від точки до точки, виконуючи різноманітні завдання, демонструючи свою кмітливість, спостережливість та знання історії України.

о. Олександер Воловенко

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виставка народної культури відбулася у Ворені

ВОРЕН, Мишиґен. – Велика виставка української народної культури (вишивки, писанки, кераміка, дерев'яна різьба, народні строї) відкрилася в громадському центрі міста Ворен і діяла до 15 жовтня.

На виставці було показано також інформацію про трагедію Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Виставку підготував 53-ий Відділ Союзу Українок Америки (СУА).

Оля Мовчан-Новак

Організатори і учасниці виставки (перший ряд зліва): Марія Муколенко, Люба ЛиПейдж, Оля Мовчан-Новак, Анет Стадник, Галина Палмер, (другий ряд зліва): Марта Йованович, Стефанія Болоня, Леся Флорчук, Наталя Запотна, Софія Кошів, Марія Лісовська.

У Харкові була виставка світлин Роксоляни Тим'як-Лончини

ХАРКІВ. – 30 вересня в Харківській державній академії дизайну і мистецтв відбулося урочисте відкриття виставки фотомистця з Чикаґо Роксоляни Тим'як -Лончини „З любов'ю до України. Україна і світ".

З ініціятивою проведення виставки на теренах Слобожанщини виступив Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діяспорою (МІОК) Національного університету „Львівська Політехніка". Співорганізатором і господарем виставки стала Харківська академія дизайну і мистецтв.

У відкритті виставки взяла участь студентська молодь Харкова. Особливо численно був представлений Харківський педагогічний університет ім. Григорія Сковороди.

Відкриваючи виставку, проректор академії Іван Бондарчук наголосив, що найкращому взаєморозумінню людей і, насамперед, молоді сприяють мистецькі акції, до яких належить високохудожня виставка Р. Тим'як-Лончини. Куратор виставки, науковий співробітник МІОК Наталя Гумницька представила авторку виставки, ознайомила з її іншими фотопроєктами, з доброчинною діяльністю, пов'язаною з дитячими сиротинцями. Н. Гумницька повідомила, що виставка уже з великим успіхом відбулася у Чикаґо, Києві, Львові, Червонограді.

Ідея взаєморозуміння і взаємоповаги народів і культур є стрижнем даної виставки фотомайстра, підтвердила у виступі Тамара Ульянова, яка наголосила, що відкриття виставки збіглося з днями США в Україні.

Завершальне слово мала Р. Тим'як-Лончина, професійний стоматолог майже з 30-літнім стажем, пристрасна туристка, яка подякувала організаторам і господарям виставки та усім присутнім.

Наталя Гумницька

Відкриття виставки Роксоляни Тим'як-Лончини „З любов'ю до України. Україна і світ".

Трагедія дитини, родини, народу

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Івано-Франківський Академічний український музично-драматичний театр ім. Івана Франка привіз до Америки драму „Солодка Даруся". Її поставив режисер Ростислав Держипільський за однойменним романом Марії Матіос. Те, що на цей твір, вже добре відомий за книжкою, чекали в нашій громаді, засвідчила виповнена глядачами заля Українського Американського Культурного Центру Ню-Джерзі у Випані 14 жовтня.

Драма відкривається появою на сцені гарної молодої жінки, яка безперервно, немов дервіш, крутится, і глядач, котрий ще не мав нагоди прочитати роман Марії Матіос, не розуміє, в чому справа – чому ця Даруся крутиться і нічого не говорить? Та це дервішське крутіння Дарусі – це не початок, а кінець драми, і все стає ясно аж при кінці.

Твір представляє життя українського села на Буковині, яку захопила румунська армія в листопаді 1918 року, впроваджуючи нетолерантну політику щодо українців, закриваючи українські школи та обмежуючи громадські права і організаційну діяльність. Саме в такому контексті починається перша дія драми, яка віддзеркалює складність особистого, родинного та громадского життя. Дуже цікавими є розмови двох „кумів" які розповідають про все дуже відверто і безпосередньо.

Під час Другої світової війни життя на Буковині не надто змінилося, оскільки Румунія, як союзник Німеччини, продовжувала свою несправедливу політику щодо українців. Ситуація змінилась тільки на один рік – як у 1940 році прийшла Радянська влада, і це відзначається в драмі, коли представник комуністичної влади дає директиву про творення колгоспу. Та це тривало недовго, бо у червні 1941 року комуністи відступили і румуни повернулись до влади.

Все це – немов пролог до другої дії вистави. Драма набирає певної гостроти, особливо з поверненням більшовиків на Буковину 1944 року і запровадженням їхньої жорсткої політики.

Саме в тих нових обставинах драматизм твору досягає свого апогею, коли тато Дарусі обіцяє представникам УПА допомогти їм продуктами, які належали колгоспові. Розмову почула Даруся, тоді десятирічна дівчинка, і за цукерку розповідає про почуте енкаведистові, що стає причиною комуністичного насильства проти її родини. Батька заарештовують, а мама – в розпуці – накладає на себе руки...

Відчуваючи себе винною в трагедії своєї родини за те, що розповіла енкаведистові родинну таємницю, Даруся ні з ким більше не розмовляє і стає самітньою людиною – стає тим дервішом, яку ми бачимо на початку першої дії.

Звичайно, цю в цій трагедії одної родини, особливо малої дитини Дарусі, символічно можна бачити трагедію усього українського народу, оскільки драма доволі яскраво ілюструє вислужників та поневолювачів, зокрема з середовища свого народу.

Зміст роману, за яким поставлено виставу, нелегкий, але режисер та акторський колектив театру, помимо деяких технічних проблем, блискуче виконали свої завдання за що авдиторія нагородила їх ентузіястичними оплесками.

Тарас Гунчак

Письменники не вибрали провідника

ПУЩА-ОЗЕРНА, Київська область. – 17-18 жовтня відбувся VI з'їзд письменників України, який згідно з статутом Національної спілки письменників України проводиться раз на п'ять років. З'зд отримав благословення Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета.

Офіційне відкриття з'їзду за традицією здійснив старійшина – лавреат Шевченківської премії, Герой України Юрій Мушкетик.

При виборах голови організації було внесено кандидатури Віктора Баранова, Леоніда Талалая і Володимира Яворівського. Голосування не виявило кандидата, який набрав би 50 відс. плюс один голос від кількості зареєстрованих делеґатів.

Відтак питання про те, хто наступні п'ять років очолюватиме письменників України, залишається покищо відкритим до його повторного розгляду.

Євген Цимбалюк

СПОРТ

На футбольних площах Европи

„Динамо", Україна – „Бешикташ", Туреччина	1:0
„Стандард", Франція – „Ворскла", Україна	0:0
„Мальме", Швеція – „Металіст", Україна	1:4

• 20 жовтня на київському стадіоні „Динамо" ім. Валерія Лобановського у грі з командою „Бешикташ", Туреччина, київська команда „Динамо" здобула першу перемогу у груповому турнірі Ліґи Европи. Була помітна фізична втомленість киян.

„Динамо" гратиме 3 листопада – з командою „Бешикташ" у Туреччині, 1 грудня – з „Сток-Сіті", Англія, 14 грудня – з „Макабі", Ізраїль.

• 20 жовтня у Льєжі, Бельгія, на стадіоні „Моріс Дюфрен" полтавська „Ворскла" принесла несподіванку у третій турі Ліґи Европи. І справа не в тому, що українська команда зіграла внічию на полі провідника групи. Справа в обставинах, котрі передували грі. „Ворскла" добиралася до бельгійського Льєжа майже добу. Була затримка двох авіярейсів, прибуття до готелю о 3-ій год. ночі, Очікувалося, що „Ворскла" буде фізично слабкою. Але гості з Полтави не програли. Господарі мали перевагу, але не настільки значну, щоб забити ґоль.

Тепер „Ворскла" гратиме 3 листопада з командою „Стандард", Франція.

• 20 жовтня у Мальме, Швеція, на стадіоні „Мальме" харківська команда „Металіст" перемогла шведів у груповій турі Ліґи Европи з рахунком 4:1. „Мальме" як чемпіон своєї країни здобув у нинішньому розіграші Ліґи чемпіонів три перемоги, двічі зіграв внічию й одного разу програв. І саме розгромна поразка від загребського „Динамо" стала фатальною для шведів – вони опинилися в іншій Лізі. Шведам дуже важливо було здобути три точки у грі з „Металістом", аби мати хоч шанс на продовження боротьби.

Харків'яни також не відмовлялися від позитивного підсумку, що фактично на 75 відс. забезпечував їм місце у плей-оф. Харків'яни довго входили у гру. Струсонув їх ґоль шведів у середині першої половини. Гості швиденько зібралися з силами і за 10 хвилин зрівняли рахунок, а потім забили ще два ґолі.

„Металіст" гратиме 3 і 30 листопада з командою „Аустрія", а 15 грудня – з командою „Алкмар", Голяндія.

• Ліґа чемпіонів Европи – площина змагань донецької команди „Шахтар", яка посідає останнє місце в групі. Не принесли успіху змагання з чемпіоном Росії – командою „Зеніт" з Санкт-Петербурґу 19 жовтня на стадіоні „Донбас-Арена". Рахунок 2:2 – нічия на межі поразки.

Російська команда була мобільніша, гостріша, не зловживала тяганням м'яча поперек поля. У грі з „Зенітом" донецька команда забила ґоль першою, але не знала, що робити далі, тому супернику вдавалося відігратися. *(„Чемпіон")*

Перемогли у чемпіонаті з софтболу

ОЛД-БРІДЖ, Ню-Джерзі. – 10-14 жовтня Християнської школи при церкві Кальварії провели чемпіонат з софтболу, у якому взяла участь новостворена дружина Української євангельської церкви в Юніоні, Ню-Джерзі. У ній грали Андрій і Мартин Прокоповичі, Михайло і Микола Гречні, Ернест Якобчук, Дерек Коп, Дарен Вудруф, Ерік Делакруз, Джонатан Куський, Джозеф і Матвій Манжіні, Петро Різо і капітан дружини Мартин Макар.

Відбулось 23 зустрічей, у дев'яти з яких українська дружина стала переможцем і чемпіоном турніру.

Л. Хм.

Основна частина дружини з софтболу Української євангельської церкви в Юніоні, Ню-Джерзі.

З ІСТОРІЇ СПОРТУ

Товариство „Україна" репрезентувало не лише спорт, але й українську націю

Микола Касіян

Увійшло в традицію відзначати ювілеї видатніших подій і осіб історії. Спорт і його розвиток також належить до національної історії.

У 1990 році до Львова повернувся, після навчання у Відні та Граці, професор німецької мови та фізичного виховання Іван Боберський. Саме йому доля відведела ролю творця новітнього періоду українського спорту і футболу зокрема. З метою зацікавити українську молодь футболом І. Боберський видав два посібники – „М'яч і гри" та „Підручник до англійських ігор". Внаслідок того І. Боберський заснував в Академічній гімназії Український Спортовий Кружок (УСК).

Згодом навколо першої футбольної дружини УСК почали створюватись відділи інших видів спорту. При великій заслузі професора Степана Гайдучка та студентів Гриця Лучаківського, Василя Палієва, Матвія Яворського та інших змагунів футбольної команди, які на той час вже були студентами Львівського університету та Політехніки, 27 вересня 1911 року було створено Спортове Товариство „Україна", в якому футбол відразу став найпопулярнішим видом спорту. Треба сказати, що це Товариство першим офіційно вжило назву „Україна", бо в часи Австро-Угорської монархії, а згодом і панської Польщі, на це могли зважитись лише сильні духом люди, які були репрезентантами не лише спорту, але й й української нації.

Уже 15 жовтня 1911 року, через три тижні після заснування Товариства, футболісти СТ „Україна" вийшли на свої перші змагання. Зустріч, що відбулася на стадіоні „Сокола-Батька" зі змагунами УСК, принесла поразку – 1:2, але до історії клюбу назавжди увійшов перший склад „України": С. Королик, В. Богонос, К. Мацюрак, Д. Вахнянин, Кшуховський, С. Гайдучок, Р. Носківський, А. Зелений, І. Трушанко, В. Косаревич, Г. Лучаківський. До кінця року, 3 листопада, СТ „Україна" здобула свою першу перемогу над чеською командою – 5:2, а 8 листопада програла (0:5) більш досвідченій команді „Чорні".

Після зими „Україна" щойно почала тренування. Це пояснюється тим, що футбол в ті роки ще не був дуже популярним видом спорту і не мав таких відданих прихильників, яких не відлякував би ні дощ, ні холод.

Бувало таке, що „Україна" була змушена переносити час і місце змагань на прохання різних товариств, що влаштовували розмаїті фестини, зібрання тощо, та просили не робити конкуренції.

Отож „Україна" в 1912 році провела один повноцінний зmag з „Сяновою Чайкою" з Перемишля (2 червня). З відомих нам сьогодні трьох змагань у 1913 „Україна" виграла з „Гасмонеєю" (13 квітня – 2:2), з „Чорними" (18 травня – 2:2) а з „Поґонією" програла (20 червня – 1:3).

На жаль, хід другого чемпіонату у 1914 році перервала Перша світова війна. Після війни не повернулися додому сотні змагунів львівських клюбів. Спочив вічним сном славний сотник Січових Стрільців Федір Черник.

Загинули зі зброєю в руках футболісти СТ „Україна" Ананій Степанів, Роман Перфецький, Роман Носківський, Дума Гусаківський. Інші не мали змоги повернутися до Львова, як от М. Яворський та А. Зелений.

Тільки 1921 року відродила свою діяльність СТ „Україна". У ті роки Товариство стало ще й головним осередком спортового життя українців і виконувало функції незорганізованого ще українського змагового союзу, який був би противагою польським спортивним структурам.

В 1922 році СТ „Україна" було вже найкращим серед українських клюбів: з дев'яти змагань – тільки один реміс з тернопільським „Поділлям" (1:1) та поразка від свого другого складу (1:6), а решту сім змагань футболісти „України" виграли з клюбами „Ютшенка" (Львів) – 4:3, „Поділля" (Тернопіль) – 2:0, „Лябор" (Перемишль) – 3:2, „Одвет" (Львів) - 7:0 і 3:0, „Україна"-II – 9:1, „Скала" (Стрий) – 4:3, з загальним співвідношенням м'ячів 36:14 на свою користь.

1923 рік приніс перші після війни змагання з неукраїнськими клюбами, зокрема польськими та жидівськими, які були за клясою сильнішими від попередніх суперників. Кількість змагань у сезоні 1923 року дійшла до 12, з яких у дев'яти „Україна" перемогла, а три звела в нічию.

Наступного 1924 року результати змагань „України" ще переконливіші: 22 змагань з клюбами Станиславова (Івано-Франківська), Дрогобича, Тернополя, Перемишля, Сокаля: 18 перемог при чотирьох ремісах. Різниця м'ячів 109:29.

Великим святом українського спорту був 1925 рік, коли до Львова приїхав чернівецький „Довбуш", „Україна" та „Довбуш" провели два змагання. Загальний балянс зустрічей за буковинським клюбом: реміс 2:2 та перемога 6:1.

Другою атракцією були змагання проти жидівської „Гасмонеї", і хоч СТ „Україна" програла (1:4), але своєю гарною поставою та культурною грою захопила цілий спортивний Львів.

„Україна" вже тоді розуміла, яке велике значення для спортового удосконалення має зв'язок з широ-

(Закінчення на стор. 21)

Товариство...

(Закінчення зі стор. 20)

ким колом сильних дружин. СТ „Україна“ безперечно була найкращою українською дружиною. Це підтверджують ювілейні змагання з нагоди 15-ліття СТ „Україна“ (1926 рік) за срібну чашу „Дністра“, коли львівські змагуни перемогли свого найповажнішого суперника, дружину „Беркут“ з Перемишля – 7:1.

1927 рік запам'ятався ще однією візитою до Львова, 28 і 29 травня, ужгородської „Русі“. Щодо результату, то двічі зафіксовано реміс – 3:3.

У 1928 році СТ „Україна“ вже грала в чемпіонаті Львівської округи у клясі „А“.

Провідником секції футболу був тоді Євген Чучман. Він скоро переконався, що загальний рівень гри є далеко вищий, ніж той, який могла показати „Україна“. Перший виступ 22 квітня зі станиславівською „Реверою“ закінчився катастрофічно – 0:10.

Змагуни „України“ мусіли цілий рік добре попрацювати, щоб втриматися в клясі „А“. В наступному 1929 році львівську дружину наче підмінили, вона знайшла свою гру. Протягом сезону були блискучі перемоги: над ліґовою „Поґонню“ – чотириразовим чемпіоном Польщі – 6:2 (два перші ґолі стрілив Володимир Кобзяр), „Реверою“ (Станислав) – 6:1, „Польонією“ (Перемишль) – 4:1, „Гасмонеєю“ (Львів) – 2:1, „Поґонню“ (Стрий) – 6:1, „Світезем“ – 6:1 і 6:0. У цих іграх В. Кобзяр стрілив сім ґолів. Польські, чеські, мадярські і словацькі футбольні потуги пропонували йому ідеальні умови життя і платню за перехід до їхніх клюбів.

Проте В. Кобзяр ні з одної не скористав. Всю свою спортову кар'єру грав у чотирьох українських клюбах: СТ „Україна“ (Львів) – з середини 1920-их років до 1931 року в „Русі“ (Ужгород) – в 1931-1938 роках, в „Січі“ (Реґенсбурґ) – в часи передеміґрації, в таборах Ді-Пі, – в 1946-1949 роки, в УСК (Ню-Йорк) – в 1949 році.

Загинув В. Кобзяр 15 серпня 1977 року в автовій катастрофі поблизу своєї оселі „Кобзярівки“ в горах біля Гантеру, Ню-Йорк.

В 1931 році було заанґажовано віденського футбольного тренера Стрнада, який багато причинився до поліпшення рівня гри. В тому році до Львова вдруге приїхала ужгородська „Русь“, з якою 20 і 21 червня було зіграно два змагання (1:1, 0:3), цими перемогами СТ „Україна“ відсвяткувала своє 20-ліття. У наступному році „Україна“ провела 35 ігор, з яких перемогла 18, зремісувала і програла 10 з відношенням воріт 81:55.

В тому 1932 році сталася весела і важлива подія для СТ „Україна“. 9 жовтня юний Карло Мікльош, вийшовши після Служби Божої з церкви св. Юра, йшов з друзями пограти у футбол.

Саме в той час „Україна“ їхала автобусом у Винники грати товариські змагання проти львівської ліґи. „Україна“ не мала повного складу змагунів, тільки 10. Автобус зупинився, а змагун Маґоцький, знаючи Карла як надійного футболіста, запропонував йому заповнити вакантне місце. К. Мікльош погодився, „Україна“ виграла – 3:0, а К. Мікльош забив два ґолі.

Починаючи з 1934 року дружина СТ „Україна“ грала в новоствореній Окружній лізі польського Футбольного Союзу (ПЗПН), який був за рівнем гри одразу за Державною ліґою.

Кожні змагання „України“ були великою подією для любителів спорту. Час між двома світовими війнами був часом боротьби за українську національну свідомість, соборність. Тому СТ „Україна“ не було звичайним спортовим клюбом, а репрезентувало українство в цілому. Змагуни „України“ – це молодь, яка своєю грою показувала силу українського спорту, що утверджував Україну.

Влітку 1935 року у Львові відбувалися крайові фінальні змагання Українського Змагового Союзу, у яких брали участь „Тризуб“ (Львів), „Скала“ (Стрий), „Роксоляна“ (Рогатин) і „Беркут“ (Перемишль). Саме тут на фінальних змаганнях „Тризуб“-„Скала“, які виграли львів'яни 3:2, всі три ґолі для „Тризуба“ забив Олександер Скоцень.

Опісля провід „України“ звернувся з проханням до О. Скоценя, щоб він як змагун включився в СТ „Україна“. 18 вересня 1935 року О. Скоцень підписав заяву про вступ у члени СТ „Україна“, а вже 21 вересня в першому своєму виступі в Тернополі забив перші ґолі у ворота польської військової дружини „Креси“.

Львів'яни виграли 3:1, а О. Скоцень забив два ґолі. Отак розпочалася довга футбольна кар'єра цього талановитого футболіста. Неодноразово його включали до складу збірної міста на міжнародні чи міські чашові змагання. Різні клюби хотіли мати його у своєму складі. Всі пропозиції він відхиляв.

В 1940 році відмовився перейти до московського „Динамо“. Але врешті його запросили до будинку НКВД і наказали вирушати до Києва в „Динамо“. Незабаром відбувся дебют О. Скоценя в київській дружині майстрів: у Москві „Динамо“ перемогло армійців – 1:0, а О. Скоцень відзначив цю подію ґолем. 22 червня почалася війна, і О. Скоцень з труднощами повернувся до Львова, окупованого німецькими військами.

Відновилось у Львові футбольне життя. Кілька українських клюбів створили футбольну ліґу і розігрували протягом трьох років свій чемпіонат. Сезон 1936-1937 років був вдалим для „України“, яка вперше посіла друге місце в Окружній лізі.

1936 року СТ „Україна“ відзначило 25-ліття. 16 червня відбувся футбольний турнір чотирьох дружин: „Пролому“ (Станиславів), „Поділля“ (Тернопіль), „Сяну“ (Перемишль). Перше місце здобула „Україна“, за що отримала чашу фірми „Елеґант“, друге місце і різьблену гуцульську чашу здобув „Пролом“ (Поділля). Привіти з нагоди ювілею надійшли від чернівецького „Довбуша“, ужгородської „Русі“ та батька українського спорту проф. І. Боберського з Югославії.

На початку весни 1937 року у Львові проходив турнір чотирьох найкращих дружин Львова: „України“, „Поґоні“, „Чорних“ та „Гасмонеї“. Україна дійшла до фіналу і в драматичному перебігу гри щойно на 90-ій хвилині програла „Поґоні“ – 1:2. В той час воротарем „Поґоні“ був репрезентант Польщі Альбанський.

15 серпня відбулися товариські змагання з угорською дружиною „Бочкай“, які „Україна“ програла – 3:4. 1938 року до Львова приїхала ще одна угорська дружина, будапештський „Будафок“, та цим разом виграла „Україна“ – 2:1.

В 1938-1939 роках чолові позиції в Окружній лізі займали дрогобицький „Юнак“ і „Україна“. В цій лізі дебютувала ще одна українська дружина – „Сян“ (Перемишль).

Протягом того сезону „Україна“ розіграла 32 змагання з відношенням воріт 12:51. В 1939-1940 роки чемпіонат Окружної ліґи через початок Другої світової війни залишився незакінченим. Більшість дружин вспіли зіграти лише двоє змагань.

Кількість футболістів СТ „Україна“ протягом 1911-1939, 1941-1944 років становила 173 змагунів. За весь цей час Товариство мало 15 голів, це – М. Яворський, А. Зелений, Г. Дорожинський, П. Зимак, Т. Франко, С. Слєзак, О. Васюта, Л. Лісевич, Ю. Савчак, М. Лазорко, Е. Нагірний, О. Левицький, О. Навроцький, О. Шепарович, В. Блавацький, який був останнім головою перед другою окупацією Львова Москвою, коли остаточно закінчила активну діяльність СТ „Україна“.

Влітку 1941 року, після відходу зі Львова Червоної Армії, СТ „Україна“ відновило свою діяльність. Футбольна дружина грала тоді в системі Відділу Молоді Українського Центрального Клюбу за першість і чашу УЦК. Крім „України“, в цих змаганнях брали участь ще „Скала“ (Стрий), „Дністер“ (Самбір), „Довбуш“ (Коломия), „Пролом“ (Станиславів). „Сян“ був найгрізнішим противником „України“, але „Україна“ виграла в Перемишлі зі „Сяном“ – 2:1.

У липні в прифронтовій смузі, де чути було вже гарматні постріли, СТ „Україна“ зіграла останні змагання на рідній землі проти „Дністра“ в Самборі, вигравши ці історичні змагання – 4:1. „Україна“ виступила до цих змагань в такому складі: Зуб, Іван Мікльош, Іван Русин, Остап Стецьків, Євген Шмід, Іван Павлічка, Стефан Маґоцький, Омелян Банах, Іван Зубач, Володимир Богурак, Ярослав Дасевич.

Ось таким яскравим і водночас трагічним був шлях прославленої львівської футбольної дружини СТ „Україна“, яка заклала перші підвалини українського футболу на Галичині.

Після війни невблагана доля закинула тисячі українців на чужину, між ними були й спортовці та спортові діячі. Колишні члени СТ „Україна“ причинилися до розбудови українського спорту в Австрії, Західній Німеччині, Англії, Америці, Канаді і Австралії.

У 1945 році в місті Зальцбурзі засновано футбольну дружину СТ „Україна“. В складі тієї дружини виступали Б. Паладій, І. Павлічка, О. Скоцень, А. Лапичак, В. Терлецький, Р. Ленчицький, В. Ліперт, О. Скоцень, Р. Бадан, С. Лютак і В. Костюк.

СТ „Україна“ відбула цілий ряд змагань з австрійськими дружинами, з якими здобула сенсаційні перемоги. З „Зальцбурґер Спорт Клюб“ – 4:1, з чемпіоном австрійської ліґи „Австрія“ – 3:1, з клюбом „Бірмос“ – 5:1, з збірною англійською військовою залогою – 5:1, зремісувала з „Ґрацер Атлетік Клюб“ – 5:5 і перемогла „Сідбаґн“ – 2:1. СТ „Україна“ також розіграла цілий ряд змагань з росіянами, поляками та югославами, які закінчила перемогою. Місцева австрійська преса писала надзвичайно прихильні статті. СТ „Україна“ залишила по собі дуже добре враження через свою дисципліну і добру гру.

Шукаючи більших і ширших можливостей виповнити своє почесне завдання, провід Товариства вирішив переїхати до американської зони Німеччини.

17 березня 1946 року товариськими змаганнями в Ульмі з УСТ „Чорногора“ (Авґсбурґ) відкрито було новий спортовий сезон. СТ „Україна“ виступило в складі Дубляниці, Мисаковича, Мікльоша, О. Скоценя, Лютака, Ленчицького, Макара, Цібаха, Горського, Куцана. Головою СТ „Україна“ залишився О. Скоцень. До управи ще було вибрано Чолія, Бардина і Продиуса.

„Україна“ почала грати дуже успішно, від перемоги до перемоги. Відбула серію змагань з такими клюбами, як ФК „Баварія“ – 5:0, „Вангеном“ – 8:0, з „Фрайбурґом“ – 4:0, у відплатному змаганні з ФК „Баварією“ – 1:1 і цілий ряд других змагань. Німецька преса писала дуже прихильно про гру, яку демонструвала „Україна“.

Здавалося, що дружина, яка не лише прийняла назву нашої Батьківщини і обіцяла продовжувати славні традиції своєї львівської однойменниці, мала колосальні можливості стати нашим амбасадором у чужинецькому спортовому світі. На жаль, сталося інакше.

Спроба запровадити професіоналізм до нашого спортового життя не вдалася, тому що забракло змагунам спортової етики та дисципліни, а проводові – солідности і фаховости. Доходило до того, що дружина грала по три змагання на тиждень (незважаючи на клясу противника, тільки щоб витягнути якнайбільше грошей) програвала змагання одні по одних, навіть з третьоліґовими дружинами.

Тон надавав усій дружині О. Скоцень, один з найкращих змагунів Галичини. Коли О. Скоцень грав добре, грала вся дружина, коли ж він перебував у неналежній формі, не та була дружина.

Тим часом останнє траплялося дуже часто. В кінці Євген Чолій, Бардин і Богдан Продивус оприлюднили свою резиґнацію як члени проводу: „Ми, члени проводу СТ „Україна“, ствердивши, що від довшого часу серед деяких членів СТ „Україна“ і серед деяких змагунів панує недостатня дисципліна і товариство не в силі гідно репрезентувати українського спорту на чужині, вимушені залишити членство у проводі“.

Тим часом навесні 1947 року СТ „Україна“ остаточно перестало існувати. Деякі змагуни пішли до німецьких оберліґових дружин і лише вряди-годи „ласкаво виступали“ на змаганнях деяких українських дружин. О. Скоцень з родиною виїхав до Бельгії, а згодом до Франції, де грав у французькій дружині „Ніца“. Знову повторилася наша відвічна трагедія, а саме – встоятись не було сили.

Філядельфія

Помер Богдан Осадчук

У польському місті Мишлєніцах 19 жовтня помер на 91-му році життя відомий публіцист, науковець, політолог та визначний дослідник історії Центральної й Східньої Европи, професор Вільного Університету Берліну та Українського Вільного Університету в Мюнхені Богдан Осадчук. В останні роки проф. Б. Осадчук дуже хворів, але незважаючи на недугу любив жартувати до останніх днів свого життя.

Б. Осадчук народився 1 серпня 1920 року у Коломиї, в українській учительській сім'ї. За репресивною національною політикою Польщі його батьків було скеровано на роботу в глибину Польщі, де в основному промайнули юні роки Б. Осадчука. Жив він під Сандомиром, у селах Бощинек і Пшибениці, де його батько працював вчителем.

На початку Другої світової війни Б. Осадчук познайомився в Кракові з провідними українськими діячами і працював в редакції газети „Краківські вісті". З Кракова він переїхав до Берліну, де в університеті вивчав міжнародне право, історію країн Східньої Европи та Балкан, продовжував навчання в УВУ.

З 1966 року він працював у цьому університеті професором і захистив докторську дисертацію щодо плянів Юзефа Пілсудського провести превенційну війну проти Адольфа Гітлера.

В еміґрації Б. Осадчук відомий як громадський діяч, публіцист і журналіст.

В червні 1950 року Б. Осадчук брав участь в берлінському антикомуністичному Конґресі „Вільна культура", де познайомився з Єжи Гедройцем та Юзефом Чапським, з якими почав плодовито співпрацювати.

Б. Осадчук був добре обізнаний з російським неоімперіялізмом в антиукраїнській політиці. Він гостро засуджував і критикував злочинний режим СРСР і на цю тему написав книги „Розвиток комуністичних партій Центральної та Східньої Европи" (1962), „Радянський комунізм. Документи" (1964).

Тісні і активно співпрацював з Володимиром Кубійовичем при виданні „Енциклопедії Українознавства". Основні творчі роботи Б. Осадчука були спрямовані на польсько-українське поєднання. Він був ініціятором створення Европейського колеґіюму польських та українських університетів в Любліні, Польща.

Позитивну оцінку дав Б. Осадчукові лавреат Нобелівської премії з літератури польський письменник Чеслав Мілош. Десятки інших діячів схвалювали його ініціятивні дії щодо єдності польського та українського народів.

Особливо велика його заслуга в тому, що він при допомозі Є. Гедройца зумів опрацювати ряд публікацій на тему сталінських репресій в Україні та розкрити славні імена української еліти, яка масово була розстрілювана московсько-комуністичними негідниками в першій половині XX ст.

За дослідами вченого, масові розстріли відбувалися за рішенням так званої „трійки" НКВД, які часто самі були вбивцями і оскаржителями жертв в приналежності до „буржуазного українського націоналізму".

Б. Осадчук був довгий час коментатором на німецькому телебаченні. У 2007 році появилася ювілейна книга під назвою „Польща. Україна. В честь професора Богдана Осадчука в 85-ту річницю його народження".

У 1980-их роках Б. Осадчук був редактором часопису незалежних українських інтелектуалів, що перебували в еміґрації, під назвою „Віднова". Б. Осадчук отримав в 1984 році відзнаку за сумлінну співпрацю з Літературним інститутом „Культура", а в 2001 році нагороджений польським урядовим орденом Білого Орла. 30 березня 1994 року він отримав високе польське відзначення Хрест Командира, за заслуги в польсько-українському поєднанні.

В 2005 році Б. Осадчук отримав титул „Людина пограниччя", в 2006 році був нагороджений срібним орденом „За інтелектуальну відвагу", 8 листопада 2007 року отримав нагороду ім. Є. Гедройця. 13 листопада 2009 року міністер закордоних справ Польщі Радослав Сікорський нагородив Б. Осадчука Почесною відзнакою „Bene Merito".

В Україні в радянські часи його ім'я замовчувалося, хоча він товаришував з канцлером Федеративної Республіки Німеччини і лавреатом Нобелівської премії миру Віллі Брандтом та багатьма іншими визначними діячами.

З його окремих порад користувалися президенти України Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко. Його головне кредо полягало в тому, що Україна може збудувати добрі взаємини з Заходом виключно при допомозі Польщі, відкидаючи незичливі поради Росії.

Сьогодні, роздумуючи над діяльністю Б. Осадчука, мимоволі доходимо до висновку, що його ініціятивні праці становлять суть закордонної політики України. Б. Осадчук був першим, хто був готовий говорити з польською еміґрацією тоді, коли дві сторони не хотіли вести діялогу між собою. Він зрозумів що такий діялог потрібний. Такої оцінки додержувалися Борис Левицький, Іван Лисяк-Рудницький та інші діячі.

Б. Осадчук умів переконати, що польсько-український діялог становить ґарантію стабільности в цій частині Европи. Його глибинно перспективну візію добре розумів почесний президент Києво-Могилянської академії В'ячеслав Брюховецький.

Б. Осадчук заявляв: „Без дружби і співпраці Польщі та України не може існувати справжня, вільна Европа, місце України – в Европі для загальнонаціонального европейського добра".

Отже, померлому годиться віддати загальну шану в особливий спосіб, щоб з його робіт витягти напрямне ядро, особливо в наш час, коли в Україні при владі перебувають антиукраїнські сили, для яких інтереси нашої нації являються чужими. Але в недалекому майбутньому проф. Б. Осадчук займе престижне місце в Україні і в Европі, коли сама Україна стане вільною европейською державою.

Ярослав Стех,
Торонто

Цим шляхом хочемо поділитися з родичами, приятелями та знайомими нашим болем та смутком, що в понеділок, 8 серпня 2011 р., заснула вічним сном наша люба Мама, Бабуня, Стриєчна Сестра та Хресна Мама

св. п.

Марія Дурбак

з дому Ліщинська

нар. 1 лютого 1925 р. у Стрию.

ПАРАСТАС був відправлений 15 серпня 2011 р. у Muzyka Funeral Home, а похоронні відправи відбулися 16 серпня 2011 р., в Українській католицькій церкві св. Йосифа Обручника в Чикаґо, де відтак зложено тіло біля мужа, св. п. Богдана, на Українському католицькому цвинтарі св. Миколая.

Дякуємо настоятелеві церкви св. Йосифа Обручника, о. Миколі Буряднику, о. Володимиру Кушніру, о. Тому Ґлин і о. Мирону Панчуку, за підтримку, молитви, проповіді та святочні відправи. Рівнож висловлюємо вдячність всім родичам, приятелям та установам за квіти, які прикрашували домовину, як і жертводавцям, які в пам'ять покійної Марії зложили пожертви на слідуючі добродійні цілі:

церкву св. Йосифа Обручника в Чикаґо	2,350 дол.
Український Католицький Університет	1,000 дол.
Український Інститут Гарвардського Університету	1,000 дол.
Adventist St. Thomas Hospice	500 дол.
Пластовий Музей «Сокіл»	250 дол.
Ukrainian Youth Camping Organization	100 дол.
Пластову Станицю в Чикаґо	100 дол.
Фундацію Побратимів	100 дол.
Dupage Home Senior Respite	100 дол.
і на Служби Божі	90 дол.

Нехай Господь Бог Вас благословить.
Вдячні – Ірена Дурбак, Андрій Дурбак з родиною і Марта Прочко з родиною.
Бог Добрий!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

З великим болем ділимося сумною вісткою, що 28 серпня 2011 р. по короткій, несподіваній та важкій недузі на 65 році життя відійшла у Вічність наша найдорожча, улюблена ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

св. п.

МЕЛЯНІЯ САРАХМАН
ур. КРАВЧУК

Похоронні відправи відбулися 2 вересня 2011 р. в Українській католицькій церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці в Melrose Park у Філядельфії.

Похована на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі біля Філядельфії.

Горем прибиті:

муж – Орест
сини – Михайло з дружиною Лісою
– Олександер
внуки – Марчик і Меделин
тіточна сестра – Іванна Білик з мужем Олександром
тіточний брат – Богдан Сірий з дружиною Роксоляною
швагерки – Христина Сарахман-Бравн з родиною
– Ірена Сарахман з родиною
племінники – Туня Шатинська, Арета Куріца, Юрій Білик, Тамара Береза і Стефан Білик з родинами

Вічна Їй Пам'ять!

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 22 жовтня 2011 р. відійшла у Божу вічність на 97 році життя наша найдорожча

св. п.

Оксана Лемеха-Луцька

нар. 14 листопада 1913 р. в Станиславові.

Учителька, член управи Філії Союзу Українок (1931-34) у Станиславові, член організації УВО, згодом – ОУН. Політичний в'язень (1934-41). В США з 1950 р. Пластова виховниця, комендантка новацьких таборів на Вовчій Тропі (1958-61). Довголітній член СУА і голова Ню-йоркської округи СУК „Провидіння". Голова батьківського кружка Українського Музичного Ін-ту в Ню-Йорку (1956-98). Член управи Фундації УВУ (1954-2002). Член Комітету Земляків Станиславівщини і редколегії „Альманах Станиславівської Землі" (1985). Автор книги „Спогади, статті і рецензії" (2005).

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 28 жовтня 2011 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Яреми при 7-ій вулиці в Ню-Йорку.

СЛУЖБА БОЖА в суботу, 29 жовтня, в церкві св. Юра в Ню-Йорку о год. 9:30 ранку. Похорон на цвинтарі Gate of Heaven, Westchester, NY, в українській секції # 21.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – Світляна Луцька-Андрушків з чоловіком Романом
сини – Борис Луцький
– Марко Луцький
внуки – Олександер Луцький з дружиною Юлією і дітьми
– Павло Андрушків з дружиною Марійкою
– Евелин Луцька
племінники – Юрій Гаєцький з дружиною Галею і дітьми
– Ігор Гаєцький
– Тетяна Гаєцька-Винар з дітьми
двоюрідні брати – Мирон, Славко, Орест Медведик з родинами в Україні.

Просимо о молитви за упокій душі Покійної.

Замість квітів, пожертви можна складати на Фундацію УВУ (Ukrainian Free University Foundation) або на Пласт (Plast, Inc.)

Ділимося сумною вісткою, що 29 вересня 2011 р. упокоївся в Бозі

св. п.

ЕВСТАХІЙ ДЕРЖКО

нар. 3 червня 1918 р.у Стрию.

Похорон - в суботу, 8 жовтня 2011 р. Служба Божа - о год. 11:00 ранку в Українському католицькому крайовому соборі Пресвятої Родини, 4250 Harewood Rd. NE, Washington, DC, а опісля на цвинтар Cedar Hill, Ukrainian Gardens, 4111 Pennsylvania Ave., Suitland, MD.

Зі смутком, але з надією, що він спасений, прощають:

син – ЗЕНОН ДЕРЖКО
донька – ЛЮБОМИРА ДЕРЖКО-АДАМС з чоловіком ДЕНІСОМ
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на: Ukrainian Catholic Educational Fundation (UCEF), 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що 23 жовтня 2011 р. з волі Всевишнього відійшла у Божу вічність наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ і СЕСТРА

св. п.

МАРІЯ ЛЕМЕҐА

нар. 20 січня 1927 р. в Оліїв, Тернопільська обл., Україна.

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 26 жовтня о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 27 жовтня в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на Українському цвинтарі св. Духа в Campbell Hall, N. Y.

У глибокому смутку залишилися:

сини – РОМАН з дружиною ДЕНІС
– ЯРОСЛАВ з дружиною НАДІЄЮ
дочка – ІРЕНА з чоловіком РОН
внуки – ДЖЕНІФЕР з мужем GREG
– РОМАН, ВІЛЯМ
– ХРИСТИНА, ДЖЕЙСОН, ГЕЙЛІ
правнуки – JACKSON ROMAN та JULIANNA GRACE
сестра – ХРИСТИНА з чоловіком ЮРКОМ та синами АНДРІЄМ і ХРИСТОФОРОМ та їхніми родинами
брат – РОМАН з дружиною ВАНДОЮ та дочками СИНДІ і ДОННОЮ та їхніми родинами
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Її пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

Розшукую **Шеменяка Володимира Михайловича,** сина Михайла і Марії, н. 14 березня 1920 р. в Дрогобичі, у 1943 р. вивезеного в Німеччину.Розшукує сестра Ольга. Адреса: вул. Плебанія, 46, Дрогобич, Львівська обл., Ukraine.

Шукаю бізнес партнерів по розповсюдженню франчайз мережі, в сфері телекому та енергетики, на території Канади, США і в більше як 20-ти країнах світу. Tel. (814)873-1837 or mkmay77@yahoo.com, Maria.

Потрібна цілодобова опіка за старшою особою що мешкає в штаті Колорадо. Харчування та проживання - безкоштовні. Умови праці- готувати та прибирати. Тел : **1(303) 478-3974**

На продаж апартамент #32 в Українському селі у Сомерсет, Н. Дж. Одна спальня, вітальня, дек. Ціна $50,000 або інші пропозиції.
Тел.: (732) 991-1735 (мобільний)

"Знайди мене у цім шаленім світі
В ту мить, що вічністю стає
Знайди мене в осіннім верховитті
Знайди мене таку, яка я є.
І буду я пересипати ніжність
З осіннім листом у мою любов
І будеш ти пересипати ніжність
З осіннім листом у свою любов".
Українка, 53 роки, 5'8" ріст, шукає свою половину.
Тел.: (313) 289-9850